

Forslag

til

Lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Fremsat den 15. marts 1972 af *socialministeren*.

Kapitel 1.

Indledning.

§ 1. Dagpenge efter denne lov ydes som erstatning for tab af indtægt ved uarbejdsdygtighed på grund af sygdom, herunder tilskadekomst, eller fødsel.

Stk. 2. Personer, der udfører husligt arbejde i eget hjem, kan sikre sig dagpenge efter kapitel 11.

§ 2. Dagpenge ydes på grundlag af lønindtægt og anden erhvervsindtægt, som i væsentlig grad skyldes den sikredes egen arbejdsindsats. Socialministeren fastsætter regler om, hvilke indtægter der skal henregnes til lønindtægt, og hvilke indtægter der skal henregnes til anden erhvervsindtægt.

Stk. 2. Retten til dagpenge er betinget af, at indtægten er skattepligtig her i landet.

Stk. 3. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte bestemmelser om, at personer, der ikke er skattepligtige her i landet, har ret til dagpenge. Chefen for styrelsen kan endvidere fastsætte bestemmelser om, at personer, der har ret til dagpenge i et andet land, ikke har ret til dagpenge her i landet.

Afsnit I.

Dagpenge ved sygdom i arbejdsgiverperioden.

Kapitel 2.

Betingelser for udbetaling.

§ 3. Lønmodtagere, der ved sygdommens indtræden har været beskæftiget hos arbejdsgiveren mindst 40 timer inden for de sidste 4 uger, og som ikke har ret til fuld løn under sygdom, har ret til fra arbejdsgiveren at få udbetalt dagpenge i 5 uger regnet fra 1. fraværdsdag (arbejdsgiverperioden).

Socialmin. j. nr. 3500-3-1972

Stk. 2. Retten til dagpenge fra arbejdsgiveren gælder, uanset om ansættelsen ophører inden udløbet af arbejdsgiverperioden.

§ 4. Dagpenge ydes ved fuld uarbejdsdygtighed på grund af sygdom.

Stk. 2. Ved delvis uarbejdsdygtighed kan der ydes nedsatte dagpenge efter regler fastsat af chefen for sikringsstyrelsen.

§ 5. Anmeldes sygdomstilfældet til arbejdsgiveren 1. fraværdsdag, udbetaler arbejdsgiveren dagpenge fra denne dag.

Stk. 2. Anmeldes sygdomstilfældet senere, udbetales dagpenge fra anmeldelsesdagen. Har det på grund af sygdom ikke været muligt at foretage anmeldelse tidligere, udbetales dagpenge dog fra 1. fraværdsdag.

§ 6. Arbejdsgiveren kan forlange en lægeerklæring, der betales af lønmodtageren.

Stk. 2. Under sygdom af mere end 2 ugers varighed kan arbejdsgiveren kræve, at lønmodtageren fra sin egen læge eller fra en specialist, som er valgt af lønmodtageren, fremskaffer nærmere oplysninger om sygdommens varighed. Udgifterne afholdes af arbejdsgiveren. Opfylder lønmodtageren ikke denne pligt, uden at der foreligger fyldestgørende begrundelse herfor, er arbejdsgiveren berettiget til at standse udbetalingen af dagpenge. Fra det tidspunkt, hvor dokumentation foreligger, har arbejdsgiveren pligt til at genoptage udbetalingen af dagpenge.

§ 7. Udbetaling af dagpenge ophører den dag, lønmodtageren er arbejdsdygtig, uanset om han undlader at træde i arbejde eller at raskmelde sig.

Kapitel 3.

Dagpengenes størrelse.

§ 8. Dagpenge, som skal udbetales af arbejdsgiveren, beregnes på grundlag af lønmodtagerens gennemsnitlige ugentlige lønindtægt hos arbejdsgiveren i de sidste 4 uger før sygdommens indtræden eller, hvis lønmodtageren har været beskæftiget hos arbejdsgiveren i mindre end 4 uger, den gennemsnitlige ugentlige lønindtægt i den tid, lønmodtageren har været beskæftiget hos arbejdsgiveren.

§ 9. Dagpengene udgør 90 pct. af indtægtsgrundlaget efter § 8, og beregnes for en uge ad gangen.

Stk. 2. Dagpengene for en udbetalingsperiode afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 3. Dagpengene pr. uge kan ikke udgøre mere end et højeste beløb, der fastsættes for et år ad gangen med virkning fra 1. april. Beløbet svarer til 90 pct. af ugeløn ved fuld, sædvanlig arbejdstid med den af Danmarks Statistik offentliggjorte timefortjeneste (inkl. dyrtidstillæg, men bortset fra alle andre tillæg) for alle arbejdere inden for håndværk og industri i hele landet i nærmest forudgående april kvartal. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Kapitel 4.

Fritagelse fra forpligtelsen.

§ 10. Arbejdsgivere kan frigøre sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden mod at betale et bidrag til dagpengefonden. Forpligtelsen overtages i stedet af det sociale udvalg. Regler herom fastsættes af socialministeren.

§ 11. Socialministeren kan fastsætte regler, hvorefter arbejdsgiveren i særlige tilfælde ved aftale med lønmodtageren kan frigøre sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge.

§ 12. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte regler om, at arbejdsgivere ikke har pligt til at udbetale dagpenge til lønmodtagere med kortvarige eller tilfældige arbejdsforhold, og om betaling af et særligt bidrag til dagpengefonden fra arbejdsgivere,

der beskæftiger lønmodtagere med sådanne arbejdsforhold.

Kapitel 5.

Klageadgang.

§ 13. Der nedsættes et udvalg (dagpengeudvalget), for hvilket tvistigheder om ret til dagpenge efter reglerne i dette afsnit kan indbringes.

Stk. 2. Dagpengeudvalget består af 3 medlemmer, der udnævnes af socialministeren, hvoraf 1 medlem udnævnes efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening og 1 medlem efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark. Udvalgets forretningsorden fastsættes af socialministeren.

Stk. 3. Udvalgets afgørelser kan indbringes for den sociale ankestyrelse inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt klageren.

Stk. 4. Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil. Afgørelse herom træffes af chefen for styrelsen.

Afsnit II.

Dagpenge i øvrigt og fællesbestemmelser.

Kapitel 6.

Det sociale udvalgs forpligtelse.

§ 14. Det sociale udvalg udbetaler dagpenge

- 1) til lønmodtagere ved sygdom ud over arbejdsgiverperioden,
- 2) til lønmodtagere, der ikke har ret til dagpenge fra arbejdsgiveren,
- 3) til personer med dagpengegivende anden erhvervsindtægt samt
- 4) til andre, der har ret til dagpenge.

Stk. 2. Dagpenge udbetales af det sociale udvalg i den kommune, hvor den sikrede har bopæl.

Kapitel 7.

Betingelser for udbetaling.

§ 15. Dagpenge ydes ved fuld uarbejdsdygtighed på grund af sygdom.

Stk. 2. Ved delvis uarbejdsdygtighed kan der ydes nedsatte dagpenge efter regler fastsat af chefen for sikringsstyrelsen.

§ 16. Har arbejdsgiveren udbetalt dagpenge i arbejdsgiverperioden, har den sikrede ret til dagpenge fra det sociale udvalg fra 1. fraværsdag efter periodens udløb, såfremt den sikrede har indgivet anmodning inden 1 uge efter periodens udløb.

Stk. 2. I andre tilfælde har lønmodtageren ret til dagpenge fra 1. fraværsdag, såfremt anmodning indgives samme dag.

Stk. 3. Personer med anden dagpengegivende erhvervsindtægt har ret til dagpenge fra 1. fraværsdag efter 5 ugers sygdom, såfremt anmodning indgives senest samme dag. Har vedkommende sikret sig frivilligt efter § 26, har han ret til dagpenge fra 1. fraværsdag efter sygdommens indtræden, såfremt anmodning indgives samme dag.

Stk. 4. Personer, der udfører husligt arbejde i eget hjem for mindst én person foruden sig selv, og som har sikret sig frivilligt efter § 27, har ret til dagpenge fra 1. sygedag efter 1 uges sygdom, såfremt anmodning indgives senest samme dag.

Stk. 5. Indgives anmodning senere end angivet i stk. 1-4, udbetales dagpenge først fra dagen for anmodningen.

Stk. 6. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte regler, hvorefter der også ved anmodning efter fristens udløb, men inden 3 måneder efter sygdommens indtræden, kan udbetales dagpenge for tiden før anmodningen.

§ 17. Den sikrede skal afgive erklæring om årsagen til uarbejdsdygtigheden, om indtægts- og arbejdsforhold samt om andre forhold af betydning ved afgørelsen af spørgsmålet om hans ret til dagpenge. Oplysningerne om løn- og ansættelsesforhold skal bekræftes af arbejdsgiveren, af en anerkendt arbejdsløshedskasse eller af arbejdsmidlingen.

Stk. 2. Anmodning om dagpenge skal indgives på en blanket, der er godkendt af chefen for sikringsstyrelsen.

§ 18. Det sociale udvalg kan om fornødent forlange en lægeerklæring af den sikrede. Erklæringen betales af det sociale udvalg.

Stk. 2. Erklæringen skal afgives på en blanket, der er godkendt af chefen for sikringsstyrelsen.

Kapitel 8.

Dagpengenes størrelse.

§ 19. Dagpenge, der erstatter tab af lønindtægt, beregnes på grundlag af den sikredes årlige lønindtægt.

§ 20. Dagpenge, der erstatter tab af anden erhvervsindtægt, beregnes på grundlag af den sikredes årlige anden erhvervsindtægt.

§ 21. Socialministeren fastsætter regler

- 1) om anvendelse af indtægtsoplysninger fra skattevæsenet ved beregning af dagpenge på grundlag af de sikredes årlige dagpengegivende indtægter,
- 2) om regulering af de årlige dagpengegivende indtægter efter indkomstudviklingen og
- 3) om beregning af dagpenge på et andet grundlag end de årlige dagpengegivende indtægter i tilfælde, hvor indtægtsforholdene har ændret sig væsentligt ved uarbejdsdygtighedens indtræden, og i tilfælde, hvor indtægtsforholdene ville have ændret sig væsentligt, såfremt uarbejdsdygtigheden ikke var indtrådt.

§ 22. Dagpengene udgør 90 pct. af den dagpengegivende indtægt og beregnes for en uge ad gangen.

Stk. 2. Dagpengene for en udbetalingsperiode afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 3. Dagpengene pr. uge kan ikke udgøre mere end et højeste beløb, der fastsættes for et år ad gangen med virkning fra 1. april. Beløbet svarer til 90 pct. af ugeløn ved fuld, sædvanlig arbejdstid med den af Danmarks Statistik offentliggjorte timefortjeneste (inkl. dyrtidstillæg, men bortset fra alle andre tillæg) for alle arbejdere inden for håndværk og industri i hele landet i nærmest forudgående april kvartal. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 4. Beløb, der beregnet for en uge er mindre end 10 pct. af dagpengenes højeste beløb, udbetales ikke.

Stk. 5. Hvis dagpengene sammen med anden hjælp under uarbejdsdygtighed, bortset fra offentlig hjælp, overstiger den dagpengegivende indtægt, nedsættes dagpengene med det overskydende beløb.

Kapitel 9.

Ophør.

§ 23. Udbetaling af dagpenge ophører den dag, den sikrede er arbejdsdygtig, uanset om han undlader at træde i arbejde eller at raskmelde sig.

§ 24. Er der i de 12 forudgående kalendermåneder udbetalt dagpenge eller løn under sygdom for mere end 13 uger, kan dagpenge ikke udbetales i en kalendermåned til personer,

- 1) der modtager folkepension, invalidepension eller enkepension,
- 2) der på grund af svigtende helbred kunne have opnået folkepension, invalidepension eller enkepension,

hvis pensionslovgivningens bestemmelser om indtægtsregulering, dansk indfødsret eller bopæl her i landet ikke havde været til hinder derfor, eller

hvis de ikke havde været omfattet af adgangen til folkepension for kvinder mellem 62 og 67 år eller til enkepension for kvinder mellem 45 og 62 år, eller

- 3) som er fyldt 67 år.

Stk. 2. Ved beregning af dagpengeperioder efter stk. 1, medregnes ikke dage, hvori der er udbetalt dagpenge eller løn

- 1) fra arbejdsgiveren i arbejdsgiverperioden,
- 2) fra det sociale udvalg i de første 5 uger af fraværperioden og
- 3) i anledning af fødsel efter kapitel 12.

Stk. 3. Er dagpengeretten opbrugt under en sammenhængende sygeperiode på mere end 13 uger, er det endvidere en betingelse for fornyet udbetaling, at den sikrede godtgør, at han efter dagpengerettens ophør efter stk. 1 har været raskmeldt og i mindst 13 uger har haft dagpengegivende indtægt, der berettiger til dagpenge på mindst 10 pct. af dagpengenes højeste beløb. Er den pågældende sikret efter § 27, skal han i stedet godtgøre, at han efter det nævnte tidspunkt har været raskmeldt, og at der er gået 13 uger, inden han på ny er blevet sygemeldt.

Stk. 4. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan chefen for sikringsstyrelsen for-

længe dagpengeperioden for personer, der modtager invalidepension.

Stk. 5. Hvis en sikret, der modtager dagpenge efter denne lov, findes berettiget til folkepension, invalidepension eller enkepension, skal de dagpenge, som det sociale udvalg har ydet pensionisten i tiden mellem den dag, fra hvilken pensionen beregnes, og anvisningsdagen, så vidt muligt fradrages ved udbetalingen af pension. Fradraget foretages dog kun i det omfang, der i dette tidsrum og i de nærmest forudgående 3 måneder er ydet dagpenge for mere end 13 uger.

Kapitel 10.

Arbejdsgiverens ret til den sikredes dagpenge.

§ 25. En arbejdsgiver, der yder løn under fravær fra arbejdet, er berettiget til at få udbetalt de dagpenge, som den sikrede ellers ville have ret til, dog højst med beløb svarende til 90 pct. af den udbetalte løn for samme tidsrum. Ved sygdom regnes tidsrummet fra 1. fraværdsdag efter udløbet af arbejdsgiverperioden. Ved svangerskab og fødsel regnes tidsrummet fra 1. fraværdsdag, dog tidligst fra det tidspunkt, hvor der skønnes at være 8 uger til fødslen.

Stk. 2. Har den sikrede løn under fravær fra flere arbejdsgivere, deles dagpengene mellem arbejdsgiverne i forhold til størrelsen af den udbetalte løn. Er en arbejdsgivers andel beregnet for en uge mindre end 10 pct. af dagpengenes højeste beløb, deles dagpengene mellem de øvrige arbejdsgivere.

Stk. 3. Chefen for sikringsstyrelsen fastsætter regler om arbejdsgiveres pligt til at anmelde lønmodtageres fravær samt om anmeldelse af krav om udbetaling af dagpenge til arbejdsgiverne.

Kapitel 11.

Frivillig sikring.

§ 26. Personer, der har anden dagpengegivende erhvervsindtægt end lønindtægt, kan sikre sig dagpenge i de første 5 uger af sygeperioden.

§ 27. Personer, der udfører husligt arbejde i eget hjem for mindst én person for-

uden sig selv, kan sikre sig dagpenge fra 1. sygedag efter 1 uges sygdom.

§ 28. Adgangen til at sikre sig dagpenge efter §§ 26 og 27 eller til at få tidligere sikrede dagpenge forhøjet ophører ved det fyldte 50. år. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte regler om, at denne aldersgrænse kan fraviges i særlige tilfælde.

Stk. 2. Anmodning om sikring af dagpenge eller om forhøjelse af tidligere sikrede dagpenge kan ikke indgives under uarbejdsdygtighed på grund af sygdom eller svækkelse eller under midlertidig sygdom, der ikke medfører uarbejdsdygtighed. Til brug ved vurderingen af om helbredsbetingelserne er opfyldt, kan der om fornødent forlanges en lægeerklæring, der betales af vedkommende.

Stk. 3. Personer, der ophører med at have dagpengegivende lønindtægt, kan uden hensyn til alder og helbredstilstand sikre sig dagpenge, hvis anmodningen fremsættes inden 3 måneder efter, at den dagpengegivende lønindtægt er ophørt. Dagpengene kan ikke overstige de dagpenge, som den pågældende havde ret til på grundlag af lønindtægten.

Stk. 4. Ved indgivelse af anmodning om sikring af dagpenge må vedkommende afgive en erklæring om sine indtægtsforhold og om eventuel adgang til anden hjælp i sygdomstilfælde.

Stk. 5. Den sikrede har pligt til at underrette det sociale udvalg om mere varig nedgang i indtægten.

§ 29. Retten til dagpenge indtræder 3 måneder efter, at anmodning om optagelse i den frivillige sikring er indgivet. Samme frist gælder ved forhøjelse af tidligere sikrede dagpenge.

Stk. 2. Personer, der er omfattet af § 28, stk. 3, og personer, der kommer til skade ved et ulykkestilfælde, har ret til dagpenge, selv om fristen efter stk. 1 ikke er udløbet.

§ 30. Dagpenge kan sikres med højeste beløb efter § 22, stk. 3, og med beløb svarende til $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{4}$ af højeste beløb.

Stk. 2. Dagpenge på grundlag af anden erhvervsindtægt kan højst sikres med 90 pct. af denne indtægt.

Stk. 3. Dagpenge efter § 27 kan højst sikres med $\frac{1}{2}$ af højeste beløb.

Kapitel 12.

Særlige regler om dagpenge ved fødsel.

§ 31. En kvinde, der har dagpengegivende lønindtægt, er under fravær fra arbejdet på grund af svangerskab og fødsel berettiget til dagpenge fra det tidspunkt, hvor der skønnes at være 8 uger til fødslen. Dagpenge kan ydes i 14 uger, dog altid så længe efter fødslen, som det i medfør af lovgivningen om arbejderbeskyttelse er forbudt en kvinde at tage arbejde.

§ 32. Retten til dagpenge er betinget af, at kvinden

- 1) ifølge den foreliggende oplysning fra skattevæsenet til brug ved beregning af dagpenge efter § 19 har haft en årlig dagpengegivende lønindtægt af en sådan størrelse, at den mindst berettiger til 10 pct. af dagpengenes højeste beløb, og
- 2) inden for de sidste 4 uger før fraværperioden har haft en dagpengegivende lønindtægt af mindst denne størrelse.

Stk. 2. Er betingelsen om størrelsen af den dagpengegivende lønindtægt efter den foreliggende oplysning fra skattevæsenet ikke opfyldt, er kvinden dog berettiget til dagpenge, såfremt hun i mindst 6 måneder inden for de sidste 12 måneder forud for fraværperioden har haft en dagpengegivende lønindtægt af den i stk. 1 nævnte størrelse.

Stk. 3. Ved beregningen af dagpengegivende lønindtægter efter stk. 1, nr. 2, og stk. 2, medregnes den indtægt, som kvinden ville have haft i tidsrum, i hvilke

- 1) det efter en lægelig bedømmelse skønnes nødvendigt, at kvinden var skånet for arbejde,
- 2) kvinden har været afskåret fra arbejdsløshedsunderstøttelse alene på grund af arbejdsløsheds-kassens regler om ventetid efter indmeldelse.

Stk. 4. Chefen for sikringsstyrelsen kan tillade, at lønindtægt, der på grund af bestemmelsen i § 2, stk. 2, ikke er dagpengegivende, medregnes efter stk. 1, nr. 2, og stk. 2.

§ 33. En kvinde, der har dagpengegivende anden erhvervsindtægt, har efter fødslen ret til dagpenge i 4 uger.

§ 34. En kvinde, der er sikret efter § 27, har efter fødslen ret til dagpenge i 4 uger.

Stk. 2. Retten til dagpenge efter stk. 1 indtræder 10 måneder efter indgivelse af anmodning om frivillig sikring. Anmodning om forhøjelse af sikrede dagpenge får efter 10 måneder virkning for dagpenge ved fødsel.

§ 35. Anmodning om dagpenge ved svangerskab og fødsel skal indgives til det sociale udvalg inden 3 måneder efter fødslen. Hvis anmodningen ikke er indgivet inden denne frist, bortfalder retten til dagpenge.

Kapitel 13.

Særlige tilfælde omfattet af ulykkesforsikringslovgivningen.

§ 36. Enhver, der kommer til skade ved et ulykkestilfælde, som omfattes af ulykkesforsikringslovgivningen, har ret til dagpenge fra 1. fraværsdag efter ulykkestilfældets indtræden.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse for personer omfattet af ulykkesforsikringslovens §§ 55, 59 og 74.

§ 37. For personer, der ikke er fuldt beskæftiget ved erhvervsmæssigt arbejde, eller som normalt er uden erhvervsmæssig beskæftigelse, fastsættes den dagpengegivende indtægt efter et skøn.

Kapitel 14.

Finansiering.

§ 38. Udgifter til dagpenge i arbejds giverperioden afholdes af arbejdsgiveren. De øvrige udgifter til dagpenge afholdes af den kommune, hvor den sikrede har bopæl.

§ 39. Der oprettes en dagpengefond, hvis midler tilvejebringes ved personlige bidrag, bidrag til den frivillige sikring og bidrag fra arbejdsgivere efter §§ 10 og 12 samt ved tilskud fra staten.

Stk. 2. Det personlige bidrag udgør 1 pct. af det beløb, hvoraf indkomstskat til staten

beregnes, og opkræves efter samme regler som folkepensionsbidraget.

Stk. 3. Bidraget til den frivillige sikring fastsættes af chefen for sikringsstyrelsen i forhold til størrelsen af de sikrede dagpenge og således, at de samlede bidrag skønnes at dække 3/4 af udgifterne til den frivillige sikring.

Stk. 4. Bidraget for arbejdsgivere, der efter § 10 har frigjort sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden, fastsættes af socialministeren således, at de samlede bidrag skønnes at dække alle udgifterne, som det sociale udvalg påtager sig ved at overtage forpligtelsen.

Stk. 5. Staten yder et tilskud til dagpengefonden, der udgør forskellen mellem fondens udgifter og indtægter.

Stk. 6. Dagpengefonden bestyres af chefen for sikringsstyrelsen.

§ 40. Dagpengefonden refunderer 75 pct. af kommunens samlede udgifter.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved refusion af udgifter og om regnskabsaflæggelse og revision.

Kapitel 15.

Administration m. v.

§ 41. I Københavns kommune varetager magistraten de funktioner, som ved denne lov er henlagt til det sociale udvalg. Disse funktioner kan ligeledes varetages af magistraten i kommuner, i hvilke socialministeren har godkendt en særlig styrelsesordning efter § 8 i loven om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender.

§ 42. Der oprettes en sikringsstyrelse, som bistår kommunerne ved administrationen af denne lov.

§ 43. Socialministeren fastsætter særlige regler om dagpenge til sømænd.

§ 44. Socialministeren fastsætter regler om i hvilket omfang, der kan ydes dagpenge under ophold i udlandet.

§ 45. Det sociale udvalg skal i den tid, hvori udvalget yder dagpenge, påse, at be-

tingelserne for at modtage dagpenge fortsat er opfyldt, og vurdere, om der er grund til at iværksætte særlige foranstaltninger.

Stk. 2. Det sociale udvalg skal senest 3 måneder efter sygdommens indtræden tage den sikredes forhold op til vurdering med henblik på, om der fortsat er ret til dagpenge, og om der er behov for behandling, optræning, overgang til pension samt vejledning og eventuel anden hjælp til den sikrede og hans familie. Dette må ske i fornødent samarbejde med læger, hospitals- og revalideringsinstitutioner samt arbejdsformidlingen.

Stk. 3. Fortsætter udbetalingen af dagpenge, skal den sikredes forhold på ny tages op til vurdering mindst hver 3. måned.

§ 46. Forpligtelsen til at yde dagpenge bortfalder, såfremt den sikrede mod det sociale udvalgs og lægens opfordring hertil nægter at lade sig indlægge på sygehus eller at modtage nødvendig lægebehandling eller at deltage i hensigtsmæssig optræning for at generhverve arbejdsevnen.

§ 47. Det sociale udvalg har ret til at rejse sag om, hvorvidt den sikrede skal overgå til at modtage en social pension på grund af svigtende helbred.

§ 48. Har nogen mod bedre vidende uberettiget modtaget ydelser efter loven, skal det beløb, der med urette er modtaget, tilbagebetales.

§ 49. Chefen for sikringsstyrelsen kan kræve oplysninger fra arbejdsgivere, kommunalbestyrelser, skattevæsenet, sygehuse, klinikker, behandlende læger m. v., herunder kræve sygehusjournaler eller udskrifter heraf forelagt til brug ved behandlingen af de sager, der hører under styrelsen. Chefen for styrelsen kan pålægge de sociale udvalg at tilvejebringe statistiske oplysninger.

§ 50. Bidrag til den frivillige sikring og bidrag fra arbejdsgivere efter §§ 10 og 12 indbetales til dagpengefonden efter regler, der fastsættes af chefen for sikringsstyrelsen.

Stk. 2. Arbejdsgivernes bidrag samt påløbne renter kan inddrives ved udpantning.

Kapitel 16.

Klageadgang.

§ 51. Afgørelser vedrørende retten til dagpenge, truffet af det sociale udvalg, kan indbringes for sikringsstyrelsen inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den, hvem afgørelsen vedrører.

Stk. 2. Afgørelser vedrørende retten til dagpenge, truffet af sikringsstyrelsen, kan indbringes for den sociale ankestyrelse inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt klageren.

Stk. 3. Sikringsstyrelsen og ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristerne i stk. 1, henholdsvis stk. 2, når der er særlig grund hertil. Afgørelse herom træffes af chefen for vedkommende styrelse.

§ 52. Afgørelser truffet af det sociale udvalg om andre forhold vedrørende denne lov end nævnt i § 51, kan indbringes for amtmanden.

Stk. 2. Afgørelser truffet af amtmanden efter stk. 1, kan indbringes for sikringsstyrelsen, der har den endelige administrative afgørelse.

Kapitel 17.

Straffebestemmelser m. v.

§ 53. Med bøde eller hæfte straffes, medmindre strengere straf er forskyldt efter den borgerlige straffelov, den, der giver urigtige eller vildledende oplysninger til brug ved afgørelser efter denne lov eller fortier oplysninger af betydning for sådanne afgørelser.

Stk. 2. Med bøde straffes den arbejdsgiver, der unnlader at opfylde pligten til at anmelde lønmodtageres fravær efter § 25, stk. 3, eller unnlader at efterkomme et krav om oplysninger efter § 49. Er lovovertrædelsen begået af et aktieselskab, et andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 54. Krav på ydelser efter denne lov kan ikke gøres til genstand for arrest, eksekution eller anden retsforfølgning. Aftaler om sådanne krav er ugyldige.

Kapitel 18.

Internationale forpligtelser.

§ 55. Socialministeren kan i det omfang, internationale forpligtelser gør det nødven-

digt, fastsætte bestemmelser, der fraviger § 2, stk. 2, § 24, stk. 1, § 28, stk. 1, § 29, stk. 1, § 31, § 32, stk. 1 og 2, § 33, § 34 og § 44.

Kapitel 19.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

§ 56. Loven træder i kraft den 1. april 1973.

Stk. 2. Bidraget efter § 39, stk. 2, opkræves fra og med kalenderåret 1973 og udgør for dette år $\frac{3}{4}$ pct. af det beløb, hvoraf indkomstskat til staten beregnes.

§ 57. Ved beregning af, om dagpengeretten er opbrugt efter § 24, medregnes de dage, for hvilke der er ydet dagpenge efter sygeforsikringsloven.

§ 58. Ved beregning af, om dagpengeretten er opbrugt efter § 31, medregnes de dage, for hvilke der er ydet dagpenge efter lov om børnetilskud og andre familieydelse.

Stk. 2. For kvinder, der ikke har været omfattet af lov om børnetilskud og andre familieydelse, medregnes de dage, i hvilke den pågældende før lovens ikrafttræden har været fraværende fra arbejdet i anledning af fødslen. Der skal dog ikke medregnes mere end 11 uger, heraf højst 4 uger før fødslen.

§ 59. Personer, der havde sikret sig dagpenge efter sygeforsikringslovens kap. V, kan, i indtil 3 måneder fra lovens ikrafttræden, uden hensyn til alder og helbred sikre sig dagpenge efter denne lovs kapitel 11. Ret til dagpenge indtræder, selv om fristen efter § 29 ikke er udløbet.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for arbejdsgivere, der havde sikret sig efter ulykkesforsikringslovens §§ 55, 59 og 74.

§ 60. Personer, der ved lovens ikrafttræden har ret til at modtage dagpenge efter sygeforsikringsloven eller efter § 6, stk. 1, i lov om børnetilskud og andre familieydelse, overgår til at modtage dagpenge efter denne lov for den løbende fraværsperiode på grund af sygdom eller fødsel. Dagpengene ydes i

denne periode med beløb pr. uge af mindst samme størrelse som for tiden inden lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Dagpenge, der ydes i anledning af ulykkestilfælde, som er indtruffet inden lovens ikrafttræden, og som var omfattet af ulykkesforsikringslovgivningen, ydes efter reglerne i den nævnte lovgivning også for tiden efter lovens ikrafttræden.

§ 61. Hvis en sikret, der har modtaget dagpenge efter sygeforsikringsloven, findes berettiget til folkepension, invalidepension eller enkepension, ydes der sygekassen godtgørelse efter reglerne i sygeforsikringslovens § 32, stk. 6, og § 56, stk. 6.

§ 62. Afgørelser vedrørende retten til dagpenge efter sygeforsikringsloven, truffet af sygekassen, kan indbringes for sikringsstyrelsen inden 1 måned efter, at afgørelsen er meddelt den, hvem afgørelsen vedrører, jfr. dog stk. 2.

Stk. 2. Tvistigheder, der kunne indbringes for udvalget efter sygeforsikringslovens § 60, stk. 1, kan indbringes for sikringsstyrelsen inden 1. maj 1973. Behandlingen af de sager, som ved lovens ikrafttræden endnu ikke er færdigbehandlet, tilendebringes af sikringsstyrelsen.

Stk. 3. Afgørelser truffet af udvalget efter sygeforsikringslovens § 60, stk. 1, kan indbringes for sikringsstyrelsen i indtil 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt klageren.

Stk. 4. Afgørelser truffet af sikringsstyrelsen efter stk. 1 og stk. 2, kan indbringes for den sociale ankestyrelse inden 1 måned efter, at afgørelsen er meddelt klageren. Afgørelser efter sygeforsikringslovens §§ 25-32, som er truffet af sikringsstyrelsen, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5. Sikringsstyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristerne i stk. 1-3, og ankestyrelsen kan se bort fra klagefristen i stk. 4, når der er særlig grund hertil. Afgørelse herom træffes af chefen for vedkommende styrelse.

§ 63. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til forslaget.

1. Almindelige bemærkninger.

Planerne for dagpengereformen er udarbejdet på grundlag af socialreformkommissionens 1. betænkning (nr. 543, 1969), og regeringen kan tilslutte sig de hovedprincipper for ordningen, som kommissionen har opstillet.

Ordningen skal afløse de gældende regler om dagpenge i sygeforsikringsloven, i ulykkesforsikringslovgivningen og i lov om børnetilskud og andre familiedydelser. Dagpengene skal ydes efter ensartede regler uden hensyn til, om indtægtstab skyldes sygdom, tilskadekomst eller fødsel, og ordningen bygger således på kommissionens målsætning om, at ydelserne skal afhænge af behovet, uanset årsagen til indtægtstab. Ordningen skal administreres af kommunerne, og reformen må således ses i sammenhæng med loven om den offentlige sygesikring, hvorefter administrationen af sygesikringen henlægges til de kommunale myndigheder samtidig med, at sygekasserne ophører fra 1. april 1973.

Ordningen skal dække hele befolkningen imod tab af arbejdsindtægt på grund af sygdom, tilskadekomst eller fødsel. Ordningen skal således omfatte alle lønmodtagere — ikke alene de lønmodtagere, der i dag er sikret under dagpengeordningen for lønarbejdere efter sygeforsikringsloven, men også funktionærer og tjenestemænd m. fl., som har ret til løn under sygdom. Under ordningen inddrages endvidere alle med selvstændigt erhverv. Herudover skal der ligesom efter sygeforsikringsloven være en frivillig adgang for husmødre til at sikre sig dagpenge.

Under den forrige regering afgav socialministeren den 22. maj 1970 en redegørelse til folketinget om en kommende dagpengereform (folketingstidende 1969-70, forhandlinger sp. 6372-6380 og sp. 6724-6750). Den daværende socialminister fremsatte senere den 19. maj 1971 forslag til lov om dagpenge ved sygdom, tilskadekomst eller fødsel (folketingstidende 1970-71, forhandlinger sp. 6776-6784), der skulle træde i kraft den 1. april 1973. Folketingets 1. behandling af forslaget skete den 4. juni 1971 (folketingstidende 1970-71, forhandlinger sp. 7739-7763). Forslaget blev ikke færdigbehandlet inden folketingsvalget.

Regeringen har imidlertid fundet, at dagpengesikringerne bør forbedres allerede fra den 1. april 1972, og at dagpengereformen fra 1. april 1973 bør være mere vidtgående end planlagt af den forrige regering.

Socialministeren har derfor den 16. februar 1972 fremsat lovforslag om forbedringer af de gældende dagpengeordninger med virkning fra den 1. april 1972. Disse forbedringer vedrører dagpengenes maksimumsbeløb og dækningsgraden.

Efter lovforslagene foreslås maksimum for syge- og barseldagpengene forhøjet for forsørgere fra 67,50 kr. om dagen i 6 dage om ugen til 106 kr. om dagen. For ikke-forsørgere forhøjes maksimumsbeløbet tilsvarende fra 54 kr. til 86 kr. Ulykkesforsikringsdagpengene forhøjes til samme niveau.

Dækningsgraden for syge- og barseldagpenge forhøjes samtidig fra 80 til 90 pct. af indtægten. Arbejdsministeren har for nylig fremsat lovforslag om en tilsvarende forbedring for arbejdsløshedsdagpengene.

Hermed vil fra 1. april 1972 være gennemført samme maksimum og samme dækningsgrad for alle dagpengeordningerne uanset trængsårsagen.

Selv med disse forbedringer giver de hidtidige planer om dagpengereformen efter regeringens opfattelse ikke en tilstrækkelig sikring. Det tidligere lovforslags regel om en ventetid på 3 dage og en begrænsning på 1 år i varigheden i ydelsen af dagpengene ville for mange mennesker — uanset forbedringen i forhold til de gældende ordninger — fortsat medføre et betydeligt indtægtstab, som det endda jævnlige ville være nødvendigt helt eller delvis at dække efter andre sociale ordninger, f. eks. efter forsorgsloven. Det foreslås derfor helt at afskaffe ventetiden og varighedsbegrænsningen.

Ved dagpengereformens udvidelse af kredsen af de berettigede opnås det socialt set meget betydningsfulde, at der under sikringen inddrages de tilfælde, hvor personer i dag på grund af det opdeltede system står uden sikring, eller hvor sikringen ophører for tidligt, f. eks. når funktionæren fratræder efter afskedigelse kortere tid efter sygdommens indtræden. I det omfang, lønmodtageren har ret til løn fra arbejdsgiveren under sygdom m. v. — hvad enten det er efter anden lovgivning eller efter aftale — kommer ordningen til at virke som en forsikringsordning for arbejdsgivere, der indtræder i lønmodtagerens ret til dagpenge.

Denne nye ret for arbejdsgiverne øger trygheden i ansættelsen for personer med løn under sygdom særligt for noget ældre personer, som har større sygdomsrisiko end de yngre aldersklasser.

Udvidelsen af dagpengesikringen til også at omfatte funktionærer m. fl. muliggør endvidere gennemførelsen af socialreformkommissionens tanke om, at også i forhold til denne gruppe skal man i tide kunne sætte ind med en opsøgende og forebyggende indsats.

Alle selvstændige erhvervsdrivende skal være omfattet af dagpengeordningen, hvorved de på lige fod med lønmodtagerne får ret til dagpenge fra det sociale udvalg — efter forslaget når sygeperioden varer mere end 5 uger.

Et ikke ubetydeligt antal selvstændige har imidlertid benyttet sig af adgangen til frivilligt at sikre sig dagpenge fra sygekasserne, som ydes med en ventetid på 6 dage. Der bør derfor være mulighed for selvstændige til imod betaling af et yderligere bidrag frivilligt at sikre sig dagpenge uden ventetid ligesom lønmodtagerne, der i de første 5 uger skal have dagpengene udbetalt af arbejdsgiveren.

Sygekassernes frivillige dagpengeforsikring er i øvrigt blevet benyttet af hjemmearbejdende husmødre. For denne gruppe bør der opretholdes en adgang til at sikre sig dagpenge efter faste satser og imod betaling af faste bidrag. Adgangen til den frivillige sikring bør imidlertid også stå åben for manden, såfremt det er ham, der udfører det huslige arbejde i hjemmet, og forslaget er affattet med henblik herpå.

Efter forslaget skal dagpengenes højeste beløb reguleres automatisk i takt med lønniveauet i lighed med, hvad der i dag gælder for arbejdsløshedsdagpengene. Hermed undgås den faktiske forringelse af værdien af dagpengeydelse, som kendes fra den gældende sygedagpengeordning, hvor ajourføringen af maksimumsbeløbet kun kunne ske ved lovændring.

I kommissionsbetænkningen var behandlet den mulighed, at arbejdsgiveren udbetaler dagpengene i den første del af sygeperioden. I overensstemmelse hermed foreslås indført den vigtige nydannelse, at arbejdsgiveren får pligt til som sin andel af finansieringen af dagpengeordningen at udbetale dagpenge til de ansatte i indtil 5 uger af fraværperioden.

Denne arbejdsgiverperiode vil bidrage væsentligt til at udligne forskellen mellem funktionærer m. fl., der ifølge deres ansættelsesvilkår har ret til løn fra arbejdsgiveren under sygdom, og de grupper, der er henvist til dagpenge, og den vil kunne danne grundlag for en yderligere udbygning i retning af ret til fuld løn under sygdom ved overenskomst mellem parterne.

Den foreslåede arbejdsgiverperiode vil medføre en øget tryghed i ansættelsen for lønarbejdere, bl. a. fordi der samtidig foreslås en regel om, at retten til

dagpengene fra arbejdsgiveren skal gælde, uanset om ansættelsen ophører inden udløbet af arbejdsgiverperioden.

Arbejdsgiverperioden vil endvidere medvirke til at sikre, at fraværet er berettiget. Den vil samtidig meget væsentligt formindske det antal tilfælde, som kommunen skal administrere. Det tilsvarende administrative arbejde for arbejdsgiverne vil ikke være af nær det samme omfang, fordi udbetalingen af dagpenge stort set kan foregå på samme måde som de almindelige lønudbetalinger.

Da arbejdsgiverperioden imidlertid for visse arbejdsgivere kan betyde en forholdsvis større risiko eller et særligt administrativt besvær, åbnes der adgang til gennem ordningen at forsikre sig imod denne risiko ved betaling af et bidrag.

Det må tillægges stor betydning, at dagpengeudbetalingen således i alle mere langvarige tilfælde foretages af den sociale myndighed i kommunen, som kan påse, at der træffes de nødvendige foranstaltninger med henblik på den pågældendes behandling og helbredelse, revalidering eller overgang til pension, og som samtidig kan være opmærksom på behovet for anden hjælp og støtte til den pågældende og til hans familie. Forslaget er på dette punkt i nøje overensstemmelse med overvejelserne i socialreformkommissionens 1. betænkning om en bedre koordinering af den sociale indsats.

I sammenhæng hermed og med forslaget om at ophæve varighedsbegrænsningen foreslås det, at det sociale udvalg hver 3. måned skal foretage en vurdering om den fortsatte ret til dagpenge, og om der er grund til at sætte ind med andre foranstaltninger.

Gennem forslaget om at indføre en arbejdsgiverperiode opstår en deling af de enkelte dagpengetilfælde i én del, hvor parterne i retsforholdet er den sikrede og arbejdsgiveren, og i en anden del, hvor parterne er den sikrede og det sociale udvalg. Det er derfor hensigtsmæssigt at opdele loven i to hovedafsnit, der samler de regler, der skal gælde henholdsvis når arbejdsgiveren og det sociale udvalg udbetaler dagpenge. Som en følge af denne deling foreslås tvistigheder om ret til dagpenge i arbejdsgiverperioden afgjort af et særligt udvalg — dagpengeudvalget — med repræsentanter for arbejdsmarkedets hovedorganisationer. Andre tvistigheder om retten til dagpenge indbringes for en ny central styrelse — sikringsstyrelsen — som foreslås oprettet samtidig med gennemførelsen af dagpengereformen, og som bl. a. skal bistå kommunerne ved administrationen af dagpengeordningen. Alle tvistigheder skal kunne indbringes for den sociale ankestyrelse. De opgaver inden for sygesikringen og ulykkesforsikringen, der efter gennemførelsen af socialreformen stadig skal

løses centralt, og som i dag løses af sygekassedirektoratet og direktoratet for ulykkesforsikringen, skal samles i sikringsstyrelsen sammen med en række andre centrale opgaver, navnlig inden for pensionsområdet. Hermed fortsættes arbejdet med også på centralt plan at samle opgaver, der har indbyrdes forbindelse.

Forhøjelsen af de maksimale dagpengebeløb indebærer, at dagpengene i langt højere grad end i dag vil blive afpasset individuelt efter den enkelte hidtidige indtægt. Det kan således skønsmæssigt anslås, at omkring halvdelen af de berettigede vil opnå en dagpengedækning på 90 pct. af indtægtsabet uden at nå op på det maksimale dagpengebeløb.

Efter de nuværende, meget summariske regler i dagpengeordningen for lønarbejdere er det beskæftigelsen i de sidste 4 uger og indtægten i den sidste uge, der danner grundlag for dagpengene. Dette grundlag er uanvendeligt, når der i så vid udstrækning skal ydes individuelt graduerede dagpenge.

I arbejds giverperioden foreslås derfor dagpengene beregnet på grundlag af lønmodtagerens indtægt i de sidste 4 uger. Går uarbejdsdygtigheden derimod udover arbejds giverperioden på 5 uger, må indtægtsgrundlaget være optjent over en periode, der er tilstrækkelig lang til at udjævne tilfældige udsving i indtjeningen. Begrundelsen for at benytte en lang indtjeningsperiode styrkes, når begrænsningen i varigheden af ydelsen af dagpengene afskaffes. Det foreslås derfor, at dagpenge, der udbetales af det sociale udvalg, beregnes på grundlag af den sikredes årlige indtægt.

I socialreformkommissionens betænkning er der stillet forslag om, at dagpenge fra det sociale udvalg beregnes på grundlag af indtægtsoplysninger, der i forvejen tilvejebringes og registreres af skattemyndighederne.

Alternativet hertil vil være, at der opbygges et selvstændigt system med indsamling af indtægtsoplysninger til brug for dagpengeberegningen. Den første mulighed, som indebærer udnyttelse af allerede bestående registre med anvendelse af moderne edb-teknik, må anses for langt det mest enkle, og forslaget bygger derfor på denne mulighed.

Efter forhandlinger med bl. a. skattedepartementet og Kommunernes Landsforening, er der foreløbigt truffet aftale om en ordning, hvorefter de kommunale edb-centraller registrerer indtægtsoplysningerne. I tilknytning dertil skal der endvidere oprettes et edb-system, som hjælp for kommunerne ved administrationen af ordningen, og for at muliggøre en hensigtsmæssig indsamling og bearbejdning af oplysninger om ordningen til brug for såvel kommunerne som for de centrale myndigheder.

Til bedømmelse af de økonomiske konsekvenser for lovforslaget er i nedenstående tabeller anført de beregnede udgifter i finansåret 1972-73, hvis ordningen havde været gennemført. Der er således i beregningerne regnet med en maksimumssats på 636 kr. pr. uge.

Virkningerne af den foreslåede finansiering af ordningen er på tilsvarende måde belyst ved hjælp af de beregnede tal for ordningens indtægter i finansåret 1972-73.

Det bemærkes, at de anførte tal ikke umiddelbart kan sammenlignes med de i finansloven for finansåret 1972-73 anførte udgiftstal, der er baseret på pris- og lønniveauet pr. 1. april 1971, og ikke inkluderer udgifterne til de pr. 1. april 1972 foreslåede forhøjelser af dagpenge og bidrag.

Lovforslaget er opdelt i 2 hovedafsnit, der omhandler de sikredes ret til dagpenge fra henholdsvis arbejdsgiverne og fra det offentlige. Denne opdeling er fulgt i nedenstående tabeller over de beregnede indtægter og udgifter for den foreslåede ordning.

Efter lovforslagets afsnit I skal arbejdsgiverne udbetale dagpenge til de ansatte i de første 5 uger af hver sygdomsperiode uden ret til refusion fra det offentlige. Udgifterne for arbejdsgiverne ved denne ordning er beregnet således:

Beregnete udgifter i 1972 i mill. kr. årlig.

	Nuværende udgift	Efter forslaget	Merudgift
<i>Sygedagpenge</i>			
Lønarbejdere	340	600	260
Funktionærer m. fl.	600	600	0
Lønmodtagere i alt	940	1.200	260
<i>Ulykkesdagpenge</i>			
	60	90	30
	1.000	1.290	290

For de lønmodtagere, der er omfattet af den gældende dagpengeordning under sygdom for lønarbejdere, er den anførte nuværende udgift den beregnede udgift til dagpenge i de første fem uger. Her og i det følgende er der ved beregningen af udgiftstallene for de gældende ordninger regnet med, at de forbedringer af dagpengene og forhøjelser af bidragene, som er indeholdt i de lovforslag, der tidligere er fremsat af regeringen, gennemføres fra 1. april 1972. Udgiftsstigningen skyldes den foreslåede afskaffelse af karenstiden, og forslaget om forhøjelse af satserne for ikke-forsørgere til satsen for forsørgere.

Den anførte nuværende udgift til funktionærers og tjenestemænds sikring under sygdom, der betales af arbejdsgiverne, kan kun anslås skønsmæssigt, idet der ikke findes nogen opgørelse over, i hvilket omfang arbejdsgiverne rent faktisk udbetaler løn under sygdom. Denne anslåede udgift omfatter kun den del af arbejdsgivernes udgift til løn under sygdom, der efter forslaget overtages af ordningen.

Funktionærer og tjenestemænd har allerede i dag i næsten alle tilfælde ret til fuld løn under sygdom mindst i én måned og i mange tilfælde i betydeligt længere perioder. Det betyder, at den foreslåede ordning praktisk taget ikke pålægger arbejdsgiverne nye forpligtelser over for denne gruppe af lønmodtagere. Den anførte udgift for arbejdsgiverne til funktionærers og tjenestemænds dagpengehjælp efter lovforslaget er derfor principielt af samme størrelsesorden som den nuværende udgift, således at der ikke bliver nogen udgiftsstigning. Dette stemmer overens med, at det er i de langvarige sygdomstilfælde, den foreslåede ordning betyder en forbedret sikring for disse lønmodtagergrupper, jfr. omtalen neden for af de økonomiske konsekvenser af lovforslagets afsnit II.

Den nuværende udgift til dagpengehjælp som følge af ulykkestilfælde, der for begge grupper af lønmodtagere under ét er anslået til 60 mill. kr., omfatter den del af ulykkesforsikringsselskabernes samlede udbetalinger, der skønnes at gå til betaling af dagpengehjælp i de første 5 uger. Merudgifterne skyldes den foreslåede afskaffelse af den gældende karenstid på 3 dage med efterbetaling efter 10 dage.

Arbejdsgivernes merudgifter ved den foreslåede ordning kan opgøres således:

Arbejdsgivernes beregnede udgifter i 1972 i mill. kr. årlig.

	Nuværende udgift	Efter forslaget	Merudgift
<i>Sygedagpenge</i>			
Lønarbejdere	260	600	340
Funktionærer m. fl.	600	600	0
Lønmodtagere i alt	860	1.200	340
Ulykkesdagpenge	140	90	÷ 50
	1.000	1.290	290

De anførte nuværende udgifter for arbejdsgiverne omfatter de udgifter, som arbejdsgiverne har i forbindelse med de gældende ordninger.

For lønarbejdernes vedkommende drejer det sig om arbejdsgivernes bidrag til den gældende dagpen-

geordning for lønarbejdere på 19 øre pr. arbejdstime svarende til 260 mill. kr. på årsbasis. Den nuværende udgift er for funktionærernes og tjenestemændenes vedkommende den allerede omtalte udgift til løn ifølge funktionærloven i det omfang denne forpligtelse omfattes af lovforslagets afsnit I. Den nuværende udgift til ulykkesdagpenge er beregnet som den del af arbejdsgivernes betaling til ulykkesforsikringsselskaberne, der svarer til den samlede udgift til ulykkesdagpenge, som efter forslaget falder væk.

De arbejdsgivere, der udbetaler løn under sygdom efter udløbet af arbejdsgiverperioden og som derfor efter forslaget § 25 har ret til lønmodtagerens dagpenge, vil få udbetalt refusion af det offentlige. Denne refusion vil udgøre ca. 200 mill. kr. årlig, således at arbejdsgivernes *reelle* merudgifter bliver af en størrelsesorden på 100 mill. kr. årlig.

Efter lovforslagets *afsnit II* udbetales dagpenge til lønmodtagere efter udløbet af arbejdsgiverperioden fra det offentlige. I de tilfælde, hvor arbejdsgiveren ikke har pligt til at udbetale dagpengehjælp i de første 5 uger, overtager det offentlige dog udbetalingen af dagpenge fra den 1. fraværsdag. Det gælder dagpenge i anledning af fødsel, og i de tilfælde, hvor den ansatte ikke opfylder det beskæftigelseskrav, der er fastsat i § 3. Dagpengehjælp efter den tvungne ordning for selvstændige erhvervsdrivende og dagpenge til frivilligt sikrede udbetales ligeledes af det offentlige.

De beregnede udgifter som følge af lovforslagets afsnit II er anført i nedenstående tabel.

Beregnete udgifter i 1972 i mill. kr. årlig.

	Nuværende udgift	Efter forslaget	Merudgift
<i>Sygedagpenge</i>			
Lønarbejdere	560	700	140
Funktionærer m. fl.	200	470	270
Lønmodtagere i alt	760	1.170	410
Selvstændige og frivillige forsikringer	40	190	150
I alt	800	1.360	560
<i>Fødselsdagpenge</i>	160	170	10
<i>Ulykkesdagpenge</i>	80	90	10
	1.040	1.620	580

De anførte nuværende udgifter til hjælp under sygdom for de lønmodtagere, der er omfattet af den gældende dagpengeordning for lønarbejdere, er de

beregnete udgifter til denne ordning i 1972-73 for de dagpengedage, der ligger efter 5 ugers sygdom. Udgiftsstigningen skyldes dels forslaget om ophævelse af den nuværende varighedsbegrænsning på ét år, og dels forslaget om forhøjelserne for ikke-for-sørgere til satsen for forsørgere.

Den anslåede udgift til funktionærers og tjenestemænds dagpengehjælp omfatter i lighed med de tilsvarende udgiftsberegninger i afsnit I kun den del af arbejdsgivernes udgifter til løn under sygdom, der efter forslaget overtages af ordningen. Den anførte merudgift bliver herved et udtryk for størrelsen af de reelle forbedringer, som ordningen betyder for denne lønmodtagergruppe, og for den samfundsmæssige merudgift ved ordningens gennemførelse. Udgiftsstigningen for funktionærer m. fl. hidrører fra dagpengehjælp, der ydes, når arbejdsgiverens pligt til at yde løn under sygdom er ophørt.

Af den nævnte udgift til dagpengehjælp til funktionærer m. fl. på 470 mill. kr. vil ca. 200 mill. kr. blive udbetalt som refusion til arbejdsgivere, der udbetaler løn under sygdom efter udløbet af arbejds-giverperioden, og som derfor efter lovforslagets § 25 har ret til lønmodtagerens dagpenge.

Den nuværende udgift til barseldagpenge omfatter dagpengeudbetalinger efter børnetilskudsloven til lønarbejdere og funktionærer. Tjenestemænd, medhjælpende hustruer og selvstændige erhvervsdrivende kvinder er ikke omfattet af denne ordning. Den periode, hvori hjælpen kan ydes lønmodtagere, er ikke foreslået ændret. Medhjælpende hustruer og selvstændige erhvervsdrivende kvinder får efter forslaget ret til dagpenge i 4 uger efter fødslen. Udgiftsstigningen skyldes således alene udvidelsen af personkredsen.

Den nuværende udgift til dagpengehjælp som følge af ulykkestilfælde omfatter den del af ulykkesforsikrings-selskabernes samlede udbetalinger, der skønnes at gå til dagpengehjælp efter 5 ugers uarbejdsdygtighed. Merudgifterne skyldes den foreslåede afskaffelse af den gældende varighedsbegrænsning på 1 år.

De samlede udgifter til den tvungne del af dagpengeordningen for selvstændige er anslået til ca. 150 mill. kr.

Det er meget vanskeligt at skønne over de kommende udgifter til den frivillige ordning, men med udgangspunkt i tilslutningen til den gældende frivillige ordning, er den samlede udgift hertil skønnet til ca. 40 mill. kr.

Udgifterne ved ordningens afsnit II skal finansieres ved et direkte tilskud fra det offentlige og et egetbidrag fra de sikrede. Fordelingen er anført i nedenstående tabel.

Finansieringen af de beregnede udgifter ved ordningens afsnit II i 1972 i mill. kr.

	Nuværende udgift	Efter forslaget	Merudgift
Det offentlige	690	890	200
Egetbidraget fra lønmodtagere, selvstændig og frivilligt sikrede	150	730	580
	840	1.620	780

Til den gældende dagpengeordning yder lønarbejderne et fast bidrag på 9,5 øre pr. time. Allerede i dag medfører de faste bidrag, at belastningen bliver forholdsvis stor for de lavestlønnede. Når man i langt højere grad overgår til graduerede dagpenge, vil det være nødvendigt, at der ligeledes sker en graduering af bidragene. Der foreslås derfor opkrævet et egetbidrag på 1 pct. af skalaindkomsten.

I egetbidraget, der er beregnet at ville indbringe ca. 730 mill. kr. årligt, indgår 30 mill. kr. årlig som beregnet bidrag for selvstændige, der vælger en ordning uden karenstid, og bidrag fra hjemmearbejdende, der har tegnet en frivillig forsikring. Det foreslåede egetbidrag på 1 pct. af skalaindkomsten er således anslået at ville indbringe ca. 700 mill. kr. årlig.

Da egetbidraget opkræves af skalaindkomsten hos alle skattepligtige, er den anførte merindtægt ved den foreslåede bidragsform ikke udtryk for en forhøjelse af lønarbejdernes bidrag. Af det samlede beløb på ca. 700 mill. kr. skønnes ca. 250 mill. kr. at være bidrag fra lønarbejderne.

Med overgangen til et procentbidrag i stedet for de faste ørebidrag til den gældende dagpengeordning er der skabt sikkerhed for, at bidraget til ordningen vil stige i takt med lønudviklingen. De fremtidige udgiftsstigninger i ordningen som følge af denne udvikling vil således automatisk blive dækket for så vidt angår den del, der svarer til bidragets nuværende del af de samlede udgifter.

Afskaffelsen af de gældende regler om karenstid og varighedsbegrænsning forventes at medføre besparelser efter lov om offentlig forsorg af en størrelsesorden på 50-60 mill. kr. årligt, således at det offentlige merudgifter bliver på omkring 150 mill. kr. årligt.

Kommunerne vil få en væsentlig indflydelse på størrelsen af den dagpengehjælp, der ydes. Kommunerne kan endvidere i visse tilfælde vælge mellem dagpengeydelsen og andre sociale ydelser, hvortil kommunerne yder bidrag.

Efter forslaget skal kommunerne derfor selv bære 25 pct. af den samlede udgift til dagpenge. Dette beløb er anslået til ca. 1.620 mill. kr. om året, og for-

slaget vil således medføre en samlet årlig udgift for kommunerne på ca. 405 mill. kr.

De nuværende *administrationsudgifter* falder navnlig på sygekassernes udgifter til administration af dagpengeordningen for lønarbejdere og den frivillige dagpengeordning, centralforeningernes udgifter ved opkrævning af bidragene til ordningen samt ulykkesforsikringsselskabernes udgifter til administration af den del af forsikringen, der angår dagpenge. Administrationsvederlaget til sygekasserne for administrationen af den gældende dagpengeordning, der udgør 2,5 pct. af udgiften til dagpenge, er for finansåret 1972-73 anslået til 20 mill. kr. Endvidere får centralforeningerne et vederlag for opkrævningen af bidragene til ordningen, hvilket er anslået til 2,7 mill. kr. Det er dog ikke muligt at sige, om disse beløb rent faktisk dækker sygekassernes og centralforeningernes udgifter til administration af dagpengeordningen.

Det er vanskeligt at skønne over forsikringsselskabernes udgifter til administrationen af den del af den lovpligtige ulykkesforsikring, der vedrører dagpenge. Selskabernes samlede omkostninger udgør ca. 15 pct. af de samlede præmieindtægter inden for den lovpligtige ulykkesforsikrings område. Hvis denne omkostningsprocent benyttes på den del, der vedrører ulykkesdagpengene, giver det en udgift til administrationen heraf på knap 20 mill. kr.

Den foreslåede ordning, hvorefter arbejdsgiverne skal udbetale dagpengehjælpen i de første 5 uger af hvert sygdomstilfælde, vil medføre, at alle de korterevarende sygdomstilfælde ikke kommer til at belaste ordningens administration. Det må til gengæld forventes, at der navnlig i den første tid efter ordningens gennemførelse vil opstå en del problemer navnlig omkring arbejdsgivernes forpligtelser. Der vil således i tiden omkring ordningens gennemførelse blive tale om et betydeligt vejlednings- og oplysningsarbejde for den lokale administration.

Det vil betyde en forøget administration, at personkredsen udvides, og at dagpengenes størrelse i højere grad skal individualiseres. En væsentlig del af denne udgiftsstigning vil dog ikke give sig udtryk i en forøgelse af personalet, men vil skyldes etableringen af det planlagte edb-system, der i samarbejde med andre edb-registre skal støtte og lette den daglige administration i kommunerne. Når ordningen tilrettelægges således, at der i vidt omfang bygges på et samarbejde med skattemyndighederne ved anvendelse af kildeskattesystemet, vil administrationsudgifterne endvidere kunne begrænses. Dagpengebidraget på 1 pct. af skalaindkomsten kan opkræves direkte af skattemyndighederne sammen med folkepensionsbidraget og de personlige skatter.

Opkrævningen af dette bidrag vil derfor ikke medføre merudgifter.

Alt i alt må det antages, at det ikke — når der ses bort fra de specielle problemer omkring sygekassernes ophør — hverken centralt eller lokalt vil være behov for større personale end der allerede i dag er beskæftiget med administrationen af de gældende dagpengeordninger.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til kapitel 1.

Til § 1.

Ifølge stk. 1 indføres fælles regler om dagpenge som erstatning for tab af indtægt ved uarbejdsdygtighed på grund af sygdom, herunder tilskadekomst, eller fødsel. Bestemmelserne i denne lov træder således i stedet for reglerne om dagpenge i sygeforsikringslovens kap. V og afsnit II, i ulykkesforsikringslovgivningen og i børnetilskudslovens kapitel 3.

Efter stk. 2 skal der endvidere være adgang til at sikre sig dagpenge for personer, der udfører husligt arbejde i hjemmet, selvom der ikke direkte kan konstateres et indtægstab.

Til § 2.

Bestemmelsen i stk. 1 omhandler den dagpengegivende indtægt, d. v. s. den indtægt som danner grundlag for beregning af dagpenge.

Der skelnes mellem dels lømindtægt og dels anden erhvervsindtægt, som i væsentlig grad skyldes den sikredes egen arbejdsindsats.

Hovedprincippet må være, at alle indtægter, der er vederlag for eller resultat af vedkommendes egen arbejdsindsats, medregnes til den dagpengegivende indtægt, idet der her er en formodning for, at indtægten falder bort i tilfælde af sygdom eller fødsel. Om indtægten faktisk falder bort kan imidlertid ikke altid være afgørende. For selvstændiges erhvervsindtægter kan der således af bevismæssige grunde ikke stilles krav om et konkret indtægstab, og for funktionærer, tjenestemænd og andre med ret til sygeløn indtræder arbejdsgiveren i den sikredes ret til at få dagpenge udbetalt.

Spørgsmålet om fremskaffelsen af de nødvendige indtægtsoplysninger er behandlet i socialreformkommissionens betænkning side 248 og fig., hvor det forudsættes, at der i vidt omfang skal gøres brug af indtægtsoplysninger, der i forvejen indsamles og registreres af skattemyndighederne. Dette grundsynspunkt ligger til grund for forslaget. Heraf følger imidlertid, at det indtægtsbegreb, der skal anvendes i dagpengeordningen, i vidt omfang må

bygge på reglerne for opgørelsen af de skattepligtige indkomster.

Til *lønindtægt* må dels henregnes vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold og dels forskellige indtægter, der ikke hidrører fra tjenesteforhold, som f. eks. dagpenge efter denne lov og arbejdsløshedsdagpenge, der træder i stedet for lønindtægt. Den dagpengegivende lønindtægt vil derfor i de fleste praktisk forekommende tilfælde være sammenfaldende med A-indkomsten i skattelovgivningens forstand. De A-indkomster, der ikke medregnes, er navnlig pensioner og pensionslignende indkomster, der ikke skyldes en arbejdsindsats.

Dagpengegivende anden erhvervsindtægt må omfatte alle erhvervsindtægter, der ikke er lønindtægter, og som i væsentlig grad skyldes den sikredes egen arbejdsindsats. Der er her navnlig tale om selvstændiges erhvervsindtægter. Ved opgørelsen af anden erhvervsindtægt må der tages udgangspunkt i den selvangivne skattepligtige indkomst. Der må til denne indkomst tillægges udgifter, der ikke vedrører erhvervsvirksomheden, f. eks. udgifter til personlige forsikringer, og fratrækkes indtægter, der ikke vedrører erhvervsvirksomheden, f. eks. lønindtægter, honorarer og pensioner. Medhjælpende hustruer må have ret til dagpenge på grundlag af den andel af ægtefællernes samlede anden erhvervsindtægt, som anses for indtjent af hustruen ved beregning af indkomstskat.

Der henvises til bemærkningerne til § 21 om den praktiske fremskaffelse og anvendelse af indtægtsoplysningerne.

Efter stk. 2 er retten til dagpenge betinget af, at indtægten er skattepligtig her i landet. Den pågældende vil i så fald også normalt direkte og indirekte komme til at bidrage til ordningen. Der kræves derimod ikke bopæl her i landet.

Der kan imidlertid med denne bestemmelse forudses tilfælde, hvor personer ikke opnår dagpenge-dækning, hverken efter den danske ordning eller efter en tilsvarende udenlandsk ordning, f. eks. for visse grupper af grønsarbejdere, og omvendt kan der eventuelt forekomme tilfælde, hvor der ville være ret til dagpenge både efter den danske ordning og efter en udenlandsk ordning. På linie med gældende praksis efter sygeforsikringsloven foreslås derfor i stk. 3 en adgang for chefen for sikringsstyrelsen til at fastsætte bestemmelser, hvorved lovens almindelige ordning i sådanne tilfælde fraviges.

Afsnit I.

De foreslåede bestemmelser bygger på socialreformkommissionens overvejelser i betænkningens kapitel 6, side 278 og flg. om en ordning; hvorefter

dagpenge til lønmodtagere udredes af arbejdsgiveren i den første del af sygeperioden, *arbejdsgiverperioden*. I dette afsnit af loven fastlægges således de rettigheder og pligter, der gælder for lønmodtagere og for arbejdsgivere i arbejdsgiverperioden. Om begrundelsen for forslaget henvises til de almindelige bemærkninger.

Til kapitel 2.

Til § 3.

Det foreslås i stk. 1, at arbejdsgiveren bliver forpligtet til for egen regning at udbetale dagpenge i 5 uger regnet fra 1. fraværdsdag i sygeperioden, d. v. s. fra den 1. hele dag, hvor lønmodtageren lider et indtægtstab som følge af sygdommen. Arbejdsgiverens forpligtelser skal gælde over for lønmodtagere, der ved sygdommens indtræden har været beskæftiget i mindst 40 timer inden for de sidste 4 uger hos vedkommende arbejdsgiver. Et noget lignende beskæftigelseskrav findes i sygeforsikringslovens § 50, stk. 1. Efter forslaget skal beskæftigelseskravet dog være opfyldt hos samme arbejdsgiver, fordi forpligtelsen til at udrede dagpenge påhviler den enkelte arbejdsgiver direkte. Bestemmelsen medfører ingen ændring i de tilfælde, hvor arbejdsgiveren i henhold til anden lovgivning, f. eks. funktionærloven eller tjenestemandensloven eller efter attale, er forpligtet til at udbetale fuld løn under sygdom.

Mange ansættelsesforhold kan bringes til ophør med et ganske kort varsel eller uden varsel. Det foreslås derfor i stk. 2, at arbejdsgiveren skal have pligt til at fortsætte dagpengeudbetalingen i hele arbejdsgiverperioden, selv om ansættelsesforholdet ophører inden udløbet af denne periode. Det forudsættes derimod, at ansættelsesforholdet bestod ved sygdommens indtræden.

Til § 4.

Bestemmelsen i stk. 1 afløser den tilsvarende regel i sygeforsikringslovens § 51 og bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 23 om uarbejdsdygtighed forvoldt ved et ulykkestilfælde.

Den foreslåede adgang i stk. 2 for chefen for sikringsstyrelsen til at fastsætte regler om, at der kan ydes nedsatte dagpenge ved delvis uarbejdsdygtighed findes ikke i sygeforsikringsloven. I ulykkesforsikringslovens § 25, stk. 2, findes der derimod en regel, hvorefter der er mulighed for at nedsætte dagpengene, dog kun med $\frac{1}{4}$. Det har i praksis vist sig, at der er behov for nedsatte dagpenge ved delvis uarbejdsdygtighed i tilfælde, hvor lønmodtageren ikke længere er helt uarbejdsdygtig, bl. a. når vedkommende efter lægens råd genoptager arbejdet på nedsat tid samt i forbindelse med fravær på grund af ambulantly behandling gennem længere tid.

Nærmere regler herom bør fastsættes administrativt, og der bør være mulighed for at justere reglerne på grundlag af indvundne erfaringer.

Til § 5.

Det foreslås i stk. 1, at dagpenge ydes fra 1. fraværsdag uden nogen ventetid, jfr. de almindelige bemærkninger.

Efter stk. 1 og 2 pålægges det lønmodtageren at give arbejdsgiveren meddelelse om sygdomstilfældet allerede 1. fraværsdag efter sygdommens indtræden, d. v. s. 1. hele dag, hvor lønmodtageren er fraværende fra arbejdet på grund af sygdommen. Arbejdsgiverens pligt til at udbetale dagpenge allerede fra 1. fraværsdag skal således være betinget af, at anmeldelsen indgives til arbejdsgiveren straks efter sygdommens indtræden. Hvis anmeldelse indgives senere, er arbejdsgiveren først forpligtet til at udbetale dagpenge fra anmeldelsesdagen, medmindre det på grund af sygdom ikke har været muligt at foretage anmeldelse tidligere. De foreslåede bestemmelser for anmeldelse af sygdomstilfældet skyldes, at arbejdsgiveren må have et naturligt krav på at få oplysning om, at lønmodtageren er forhindret i at møde, bl. a. af hensyn til arbejdets tilrettelæggelse. Ordningen kommer derved også til at ligge på linie med, hvad der gælder efter funktionærloven. Efter funktionærlovens regler er det således en forudsætning for, at sygdommen kan være lovligt forfald, at funktionæren uden ugrundet ophold underretter arbejdsgiveren om grunden til udeblivelsen.

Til § 6.

Bestemmelsen tilsigter på dette område at ligestille arbejdsgivere, der udbetaler dagpenge under sygdom, med arbejdsgivere, der udbetaler løn under sygdom, f. eks. efter funktionærloven. Hvis det ikke er muligt på grund af sygdommens korte varighed at skaffe en lægeerklæring, kan arbejdsgiveren eventuelt forlange en skriftlig erklæring fra lønmodtageren om, at han er syg.

Det foreslås i bestemmelsens stk. 2, at arbejdsgiveren efter 2 ugers sygdom får ret til at kræve yderligere oplysning om varigheden af lønmodtagerens sygdom. En lignende adgang for arbejdsgivere til at forlange oplysning om sygdomstilfældet gælder efter funktionærlovens § 5, stk. 4.

Til § 7.

Bestemmelsen afløser sygeforsikringslovens § 56, stk. 1. En tilsvarende bestemmelse findes i forslagsets § 23 i afsnit II.

Til kapitel 3.

Til § 8.

Bestemmelsen angår beregning af dagpenge, der erstatter tab af lønindtægt. Efter bestemmelsen skal de dagpenge, som en arbejdsgiver har pligt til at udrede efter kapitel 2, beregnes på grundlag af den gennemsnitlige ugentlige indtægt i indtil 4 uger torud for sygdommens indtræden. Dagpengene skal således beregnes på grundlag af den aktuelle ugentlige indtægt hos denne arbejdsgiver. Indtægten må opgøres efter de samme principper, som i dag bruges ved anvendelsen af 4/5 reglen i sygeforsikringslovens § 53, stk. 3. Efter forslagsets § 2, stk. 1, skal der af socialministeren fastsættes regler om, hvilke indtægter der skal henregnes til lønindtægt.

Til § 9.

I stk. 1 foreslås dagpengedækningen sat til 90 pct. af indtægtsgrundlaget efter § 8, der beregnes for en uge ad gangen. Dette svarer til dækningen efter sygeforsikringsloven med den forhøjelse, der allerede er foreslået fra 1. april 1972.

Det foreslås i stk. 2, at dagpenge for en udbetalingsperiode — normalt for en uge ad gangen — afrundes til hele kronebeløb, således at beløb på 50 øre og derover rundes op.

I stk. 3 foreslås det, at dagpengene pr. uge ikke kan udgøre mere end et højeste beløb, der fastsættes for et år ad gangen med virkning fra en 1. april. Det højeste beløb skal udgøre 90 pct. af den gennemsnitlige ugeløn for samtlige arbejdere. Dagpengenes maksimum kommer derved til at svare til maksimum for dagpenge efter arbejdsløshedsloven, og ville fra 1. april 1972 udgøre 636 kr. om ugen eller samme maksimum, som af regeringen er foreslået for sygedagpenge og for ulykkesdagpenge fra dette tidspunkt.

Til kapitel 4.

De foreslåede bestemmelser angiver tilfælde, i hvilke en arbejdsgiver ikke vil være forpligtet til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden.

Til § 10.

I kommissionens betænkning, side 283, pkt. 26, foreslås det, at der gennem ordningen åbnes adgang for mindre arbejdsgivere til at afgive risikoen ved forpligtelsen i arbejdsgiverperioden mod betaling af et bidrag til dagpengefonden. Med en arbejdsgiverperiode på 5 uger må det antages, at der kan være behov for en forsikringsmæssig afdækning af denne risiko ikke alene for arbejdsgivere med få

F. t. l. om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

ansatte, men også for andre arbejdsgivere, f. eks. inden for særlige brancher, eller et særligt behov for at kunne blive fritaget for det administrative arbejde ved dagpengeudbetalingen.

Det findes hensigtsmæssigt, at de nærmere regler for denne ordning fastsættes af socialministeren, herunder bidragsstørrelsen og regler om dets opkrævning. Ordningen må antagelig i givet fald omfatte alle de ansatte hos vedkommende arbejdsgiver, herunder også ansatte, der har ret til løn under sygdom.

Til § 11.

Personer, der har en særlig stor sygdomsrisiko, vil på grund af forslagets regler om en arbejdsgiverperiode kunne have vanskeligt ved at opnå og fastholde ansættelse. For at forebygge dette foreslås det, at der i særlige tilfælde åbnes mulighed for ved aftale mellem parterne at gøre undtagelse fra arbejdsgiverens pligt til at yde dagpenge i arbejdsperioden, f. eks. for revalidering eller personer med visse kroniske sygdomme, der ofte medfører fravær fra arbejdet. I lighed med bestemmelsen i funktionærlovens § 21, stk. 2, om adgang for arbejdsministeren til at fastsætte regler om fravigelse af bl. a. funktionærlovens bestemmelser om sygeløn, foreslås det, at socialministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler herom.

Til § 12.

Inden for særlige områder, hvor det i større udstrækning er praksis at anvende ganske kortvarige ansættelser, vil arbejdsgiveren kun i mindre omfang blive forpligtet til at udbetale dagpenge i arbejdsperioden efter § 3, stk. 1, og dagpenge vil i stedet blive ydet af det sociale udvalg. Der er derfor behov for at kunne pålægge disse arbejdsgivere et særligt bidrag til dagpengefonden til dækning af udvalgenes merudgifter i denne forbindelse.

Dette forudsætter forhandlinger med de interesserede parter, og det foreslås, at de nærmere regler om afgrænsningen af disse arbejdsgivere og om dette særlige bidrag til dagpengefonden, kan fastsættes af chefen for sikringsstyrelsen.

*Til kapitel 5.**Til § 13.*

Det foreslås i stk. 1, at tvistigheder om ret til dagpenge efter reglerne i dette afsnit indbringes for et særligt nedsat udvalg, *dagpengeudvalget*. Dette skyldes, at det findes hensigtsmæssigt, at uoverensstemmelser om dagpenge i arbejdsperioden afgøres af et udvalg, der har kendskab til arbejdsmarkedets forhold og kollektive overenskomster.

I stk. 2 foreslås det, at udvalget kommer til at bestå af 3 medlemmer, hvoraf de 2 udnævnes efter indstilling fra hovedorganisationerne.

Det foreslås i stk. 3, at udvalgets afgørelser kan indbringes for den sociale ankestyrelse inden for en frist af 4 uger. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 svarer til de tilsvarende bestemmelser i kapitel 16, § 51, stk. 2 og 3.

Afsnit II.

Afsnittet angår de tilfælde, hvor det sociale udvalg udbetaler dagpenge, samt enkelte fællesbestemmelser for afsnit I og II.

*Til kapitel 6.**Til § 14.*

For lønmodtagere forudsættes det i stk. 1, nr. 1, at det er det normale, at arbejdsgiveren udbetaler dagpenge i arbejdsperioden, og at udbetalingen derefter ved længere varende sygdom overgår til det sociale udvalg (medmindre lønmodtageren fortsat har ret til løn under sygdom, således at arbejdsgiveren indtræder i lønmodtagerens ret til dagpenge, jfr. forslagets § 25). Det foreslås dog i nr. 2, at udvalget skal udbetale dagpenge straks fra dagpengeperiodens begyndelse, hvis arbejdsgiveren ikke har pligt til at udbetale dagpenge, f. eks. til arbejdsledige, der er tilmeldt arbejdsformidlingen, og til lønmodtagere, der lige er tiltrådt hos arbejdsgiveren, således at beskæftigelseskravet i § 3 ikke er opfyldt.

Dagpenge forudsættes endvidere at skulle udbetales fra det sociale udvalg i alle øvrige tilfælde, herunder efter nr. 3 til personer med dagpengegivende anden erhvervsindtægt både efter den tvungne ordning efter 5 ugers sygdom og efter en eventuel frivillig sikring, der dækker de første 5 uger, samt efter nr. 4 til alle andre, herunder til frivillige sikrede på grundlag af husligt arbejde i eget hjem, og til personer, der omfattes af særreglerne i kapitel 13 om særlige tilfælde under ulykkesforsikringslovgivningen.

*Til kapitel 7.**Til § 15.*

Der henvises til bemærkningerne til den tilsvarende bestemmelse i forslagets § 4 i afsnit I.

Til § 16.

Bestemmelsen afløser bestemmelserne i sygeforsikringslovens § 31, stk. 1, og § 55, stk. 1, og tildels bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 46.

For at få udbetalt dagpenge fra 1. fraværdsdag efter udløbet af arbejdsperioden skal anmodning

om dagpenge efter stk. 1 indgives til det sociale udvalg inden en uge efter denne periodes udløb. Denne frist må anses for rimelig, fordi fraværet i forvejen har været anmeldt til arbejdsgiveren.

Hvis der for en lønmodtager ikke foreligger nogen forudgående arbejdsgiverperiode, skal den sikrede derimod efter forslaget's stk. 2 indgive anmodning til det sociale udvalg allerede 1. fraværsdag for at få udbetalt dagpenge fra denne dag. Dette svarer til, hvad der foreslås at skulle gælde i arbejdsgiverperioden efter § 5 i afsnit I.

Efter stk. 3 skal personer med dagpengegivende anden erhvervsindtægt efter den tvungne ordning have ret til dagpenge efter 5 ugers sygdom, jfr. de almindelige bemærkninger. Det foreslås, at anmodning om dagpenge skal indgives til det sociale udvalg 1. fraværsdag med ret til dagpenge, for at dagpenge kan udbetales fra denne dag, i lighed med hvad der skal gælde for lønmodtagere, når der ikke har foreligget nogen arbejdsgiverperiode. Hvis de pågældende har sikret sig frivilligt efter § 26, skal de som følge af denne sikring på tilsvarende måde have ret til dagpenge fra 1. fraværsdag efter sygdommens indtræden, såfremt anmodning om dagpenge indgives samme dag.

Personer, der udfører husligt arbejde i eget hjem og som har sikret sig frivilligt efter § 27, skal erter stk. 4 indgive anmodning om dagpenge senest 1. sygedag efter 1 uges sygdom for at få udbetalt dagpenge fra denne dag.

Hvis anmodning indgives senere end angivet i bestemmelsens stk. 1-4, skal dagpengene efter stk. 5 først udbetales fra dagen for anmodningen.

Det foreslås i stk. 6 at give chefen for sikringsstyrelsen adgang til at fastsætte regler, hvorefter der kan dispenseres fra for sen anmeldelse. Der skal dog ikke kunne dispenseres, hvis anmodningen indgives mere end 3 måneder efter sygdommens indtræden. En tilsvarende dispensationsadgang gælder efter sygeforsikringsloven.

Til § 17.

Bestemmelsen afløser tilsvarende bestemmelser i sygeforsikringslovens § 31, stk. 2, og § 55, stk. 2.

Til § 18.

Bestemmelsen afløser sygeforsikringslovens § 55, stk. 3.

Til kapitel 8.

Til § 19.

I de tilfælde, hvor dagpengene udbetales af det sociale udvalg, beregnes dagpengene på grundlag af den sikredes årlige lønindtægt i det sidste kalender-

år, for hvilket indtægten er opgjort til brug for skattevæsenet.

Om begrundelsen for at benytte den årlige indtægt henvises til de almindelige bemærkninger.

I enkelte tilfælde skal det sociale udvalg dog benytte samme aktuelle indtægtsgrundlag, som benyttes ved udbetaling af dagpenge i arbejdsgiverperioden, d. v. s. indtægten i de sidste 4 uger. Dette gælder, når arbejdsgiveren har benyttet sig af adgangen til at frigøre sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden efter § 10, og når arbejdsgiveren i særlige tilfælde har frigjort sig fra forpligtelsen ved aftale med lønmodtageren efter § 11.

Oplysningerne om de årlige lønindtægter fremskaffes fra skattevæsenet, jfr. bemærkningerne til § 21.

Til § 20.

Bestemmelsen vedrører beregning af dagpenge, der erstatter tab af anden erhvervsindtægt. I disse tilfælde skal der ikke på forhånd registreres et indtægtsgrundlag, jfr. bemærkningerne til § 21, men der må i hvert enkelt dagpengetilfælde indhentes indtægtsoplysninger fra de lokale ligningsmyndigheder.

Til § 21.

Det er tanken at fremskaffe oplysninger om dagpengegivende lønindtægter til brug ved kommunernes administration af ordningen ved at benytte de indtægtsoplysninger, som arbejdsgiverne i forvejen skal afgive på de årlige lønsedler til brug for slutligningen. Arbejdsgiverne skal allerede af hensyn til skattevæsenet opsplitte indkomsterne på lønsedlerne i forskellige bestanddele, og det vil derfor være muligt på en nem måde, og uden at pålægge arbejdsgiverne særlige nye arbejdsbyrder, at overføre oplysninger om de årlige dagpengegivende lønindtægter til dagpengeordningens edb-system.

For anden erhvervsindtægts vedkommende er det ikke hensigten på forhånd at registrere indtægterne, fordi arbejdet med på forhånd at opgøre alle selvstændiges regnskaber ville være overordentlig tidskrævende.

Der påregnes i stedet en ordning, hvorefter de selvstændige frivilligt har adgang til sammen med selvangivelsen at udfylde en blanket, hvorpå erhvervsindtægten gøres op. Når den kommunale dagpengemyndighed i det konkrete tilfælde har brug for oplysninger om anden erhvervsindtægt, må der ske en høring af ligningsmyndigheden, der kontrollerer vedkommende opgørelse. Hvis vedkommende ikke tidligere har udfyldt blanketten, må det ske i forbindelse med anmodningen om dagpenge,

og først derefter vil dagpenge kunne beregnes og udbetales.

De årlige oplysninger om lønindtægt og det indtægtsgrundlag for anden erhvervsindtægt, der er oplyst fra de lokale skattemyndigheder, kan først foreligge ca. 3-6 måneder efter udgangen af indtægtsåret. Disse grundlag skal derefter anvendes i et år, indtil der foreligger oplysning fra det næste indtægtsår. Indtægtsgrundlaget vil således ligge fra $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ år op til $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ år forud for dagpengeydelsen. Det er derfor ønskeligt, at dette indtægtsgrundlag kan reguleres for alle de sikrede for at opnå bedre overensstemmelse mellem det årlige grundlag og den aktuelle indtægt. Herved vil behovet for individuelle ændringer blive væsentligt mindre. Reguleringen kan f. eks. ske halvårligt, første gang samtidig med registreringen af oplysningerne om lønindtægterne for det forudgående kalenderår, der påregnes at kunne ske ca. 1. april, og anden gang 1. oktober. Det er tanken, at reguleringen skal ske med samme reguleringsfaktor for alle de sikrede, og på grundlag af foreliggende oplysninger om udviklingen i indkomsterne. Det er endnu ikke endelig afklaret, hvilke oplysninger udover ændringer i lønningerne som følge af pristalsreguleringen, der vil kunne indgå i beregningen af reguleringsfaktoren. Det må derfor anses for hensigtsmæssigt, som foreslået i bestemmelsen, at de nærmere regler om denne regulering fastsættes af socialministeren.

Såfremt indtægtsgrundlaget, eventuelt efter at der er foretaget den foran omtalte almindelige regulering, afviger væsentligt fra den sikredes aktuelle indtægt, må det være muligt at fastsætte indtægtsgrundlaget efter en konkret vurdering. Det må f. eks. kunne ske, når indtægten er steget væsentligt i forbindelse med skift af stilling og ved en væsentlig nedgang i indtægten ved overgang fra fuldtidsbeskæftigelse til deltidsbeskæftigelse. Indtægten må således kunne ændres i både opadgående og nedadgående retning. I de tilfælde, hvor der ikke foreligger et indtægtsgrundlag, f. eks. fordi den sikrede først efter årsskiftet er begyndt at arbejde, vil det ligeledes være nødvendigt at fastsætte indtægten efter en konkret vurdering. Der må endvidere være mulighed for at ændre grundlaget for beregningen af dagpenge efter påbegyndelsen af dagpengeudbetalingen, f. eks. i tilfælde, hvor en væsentlig indtægtsstigning på forhånd var aftalt til et tidspunkt under uarbejdsdygtigheden.

Der må fastsættes nærmere regler for, hvornår indtægtsgrundlaget kan traviges, og reglerne må kunne justeres efter erfaringerne fra praksis. Det foreslås derfor, at socialministeren bemyndiges til ligeledes at fastsætte sådanne regler.

Til § 22.

Der henvises vedrørende bestemmelsens stk. 1-3 til bemærkningerne til den tilsvarende bestemmelse i § 9.

I stk. 4 foreslås en bestemmelse om, at dagpengebeløb, der beregnet for en uge udgør mindre end 10 pct. af maksimumbeløbet for en uge, falder bort. Det skyldes, at man bl. a. af administrative grunde må udelukke de personer, der ikke har reel tilknytning til arbejdsmarkedet, fra at modtage dagpenge.

Stk. 5 afløser bestemmelserne i sygeforsikringslovens § 29, stk. 3, og § 53, stk. 3, hvorefter den samlede hjælp ikke kan overstige 9/10 af indtægten. Denne begrænsning må anses for uheldig, idet den f. eks. forhindrer, at arbejdsgiveren supplerer dagpengene op til fuld løn. Svarende til den gældende regel i disse bestemmelsers 2. pkt. må offentlig hjælp, f. eks. i henhold til forsorgsloven eller revalideringsloven, sammen med dagpenge kunne overstige den dagpengegivende indtægt, idet denne hjælp ydes efter en konkret vurdering af den sikredes forhold.

Til kapitel 9.

Til § 23.

Bestemmelsen afløser sygeforsikringslovens § 32, stk. 1 og § 56, stk. 1.

Til § 24.

Stk. 1 og 3 afløser sygeforsikringslovens § 28, stk. 5, og § 52, stk. 4. For pensionister foreslås dagpengenes varighed sat til 13 uger ligesom efter sygeforsikringsloven.

Det foreslås, at begrænsningen tillige skal gælde for personer, der på grund af svigtende helbred kunne have opnået folkepension eller enkepension ved dispensation eller invalidepension, hvis ikke betingelserne i pensionslovene om indtægtsgrænser, dansk indfødsret samt bopæl her i landet havde været til hinder herfor. Dette skal også gælde for kvinder, der kunne have opnået dispensation fra aldersbetingelserne i folke- eller enkepensionsloven på grund af svigtende helbred, hvis de ikke havde været omfattet af den almindelige adgang til pension på grund af deres alder uden at skulle søge dispensation.

Bestemmelsen må ses i sammenhæng med, at der i folke- og enkepensionslovene foreslås indføjet bestemmelser svarende til invalidepensionslovens § 19, stk. 4, om kommunens adgang til at rejse sag om pension uden begæring fra den pågældende. Bestemmelsen omhandler således personer, hvis dårlige helbredstilstand er blevet stationær, men som på grund af reglerne i pensionslovene ikke kan få pension, eller som kun kan få pension efter egen begæring. Uden be-

stemmelsen ville disse personer i strid med principperne i forslaget § 45 om overgang fra dagpenge til pension, når tilstanden er stationær, kunne fortsætte med at modtage dagpenge — i givet fald indtil deres 67. år — idet lovforslaget ikke indeholder bestemmelse om en almindelig varighedsbegrænsning af dagpengene.

Afgørelsen af, om de pågældende efter deres helbredstilstand omfattes af stk. 1, nr. 2, forudsættes truffet af vedkommende myndighed efter pensionslovgivningen, d. v. s. af det udvalg, der omtales i folkepensionslovens § 2, stk. 4 eller af invalideforsikringsretten.

Endelig foreslås begrænsningen tillige at gælde for personer, som er fyldt 67 år, selv om vedkommende ikke modtager folkepension. Dette svarer til reglerne for arbejdsløshedsdagpenge.

Varighedsbegrænsningen gælder også for udbetaling af dagpenge til arbejdsgivere, der yder løn under sygdom. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 25.

I stk. 2 foreslås at de første 5 uger af hver sygeperiode ikke tages i betragtning ved varighedsbegrænsningen.

Bestemmelsen tilsigter at skabe en ligestilling mellem de persongrupper, der får udbetalt dagpenge eller løn fra arbejdsgiveren i arbejdsgiverperioden, og de grupper — f. eks. løsarbejdere og personer, der lige har skiftet arbejde — der får udbetalt dagpenge fra det sociale udvalg. At dagpenge i anledning af fødsel efter kapitel 12 ikke medregnes ved varighedsbegrænsningen svarer til de gældende regler i sygeforsikringsloven.

Som betingelse for at generhverve retten til dagpenge, når denne er opbrugt under en sammenhængende sygeperiode, foreslås i stk. 3 en 13 ugersperiode i lighed med de gældende regler for lønarbejderdagpenge, idet der dog i stedet for et krav om lønnet arbejde stilles krav om dagpengegivende indtægt i 13 uger af en størrelse, der berettiger til dagpenge på mindst 10 pct. af dagpengenes højeste beløb. For personer, der har sikret sig efter § 27 på grundlag af husligt arbejde, forlanges at den sikrede efter dagpengerettens ophør har været raskmeldt, og at der er er forløbet 13 uger inden han påny er blevet sygemeldt.

Stk. 4 afløser sygeforsikringslovens § 28, stk. 6, og § 52, stk. 5.

Stk. 5 afløser en lignende bestemmelse i sygeforsikringslovens § 32, stk. 6, og § 56, stk. 6.

Til kapitel 10.

Til § 25.

Som omtalt i de indledende bemærkninger skal

efter lovforslaget også persongrupper, der har ret til løn under sygdom — funktionærer, tjenestemænd m. fl. — inddrages under dagpengeordningen. Disse persongrupper har således i princippet ret til dagpenge efter udløbet af arbejdsgiverperioden. Når arbejdsgiveren yder løn under sygdom ud over denne periode, indtræder arbejdsgiveren i den sikredes ret til dagpenge for samme tidsrum. Arbejdsgiverens ret begrænses dog til 90 pct. af lønnen svarende til dagpengedækningen efter § 22. Overskydende beløb udbetales til den sikrede. Bestemmelsen afløser ulykkesforsikringslovens § 30 og børnetilskudslovens § 20.

Begrænsningen i stk. 2, 2. pkt. skyldes et ønske om af administrative grunde at afskære bagatelagte refusionsudbetalinger.

Af sociale grunde må det anses for nødvendigt, at der sker anmeldelse til de sociale myndigheder af alle længere varende sygdomstilfælde. Når ordningen bærer hovedparten af udgifterne til sygeløn, må også kontrolmæssige grunde kræve, at tilfældene anmeldes, og at der gælder visse frister herfor og for fremsættelsen af arbejdsgiverens refusionskrav. De nærmere regler herom foreslås i stk. 3 fastsat af chefen for sikringsstyrelsen, hvorved der bliver mulighed for en løbende tilpasning af reglerne efter erfaringerne fra praksis.

Til kapitel 11.

Kapitel 11 afløser sygeforsikringslovens kap. V om adgangen til frivilligt at sikre sig dagpenge, navnlig for selvstændige erhvervsdrivende og for husmødre.

Efter sygeforsikringslovens regler har disse persongrupper ikke ret til dagpenge i tilfælde af sygdom, medmindre de har tegnet et frivillig forsikring. Efter forslaget § 16, stk. 3, har personer med anden erhvervsindtægt end lønindtægt derimod i sygdomstilfælde i princippet ret til dagpenge fra det offentlige efter samme regler som personer, der har lønindtægt. På grund af arbejdsgiverperioden, der gælder for lønmodtagere, indtræder retten til dagpenge efter den tvungne ordning først efter 5 ugers sygdom. Der foreslås derfor indført en adgang til at tegne en supplerende forsikring for de første 5 uger af sygeperioden.

Adgangen for husmødre til at sikre sig dagpenge foreslås opretholdt dog med den ændring, at adgangen skal gælde for personer, der udfører husligt arbejde i hjemmet, d. v. s. både for kvinder og for mænd.

Til § 26.

Bestemmelsen åbner mulighed for, at personer, der har anden erhvervsindtægt og som i medfør af

forslagets § 16, stk. 3, er sikret dagpenge fra 1. fraværsdag efter 5 ugers sygdom, kan sikre sig dagpenge også for de første 5 uger af sygeperioden.

Til § 27.

Personkredsen foreslås udvidet til også at omfatte mænd, der udfører husligt arbejde i hjemmet, i modsætning til sygeforsikringslovens regler, der kun omfatter husmødre. Det er en betingelse, at den samlede husstand er på mindst 2 personer. For denne persongruppe opretholdes bl. a. af kontrolmæssige grunde den i dag gældende ventetid på en uge, jfr. sygeforsikringslovens § 28, stk. 2. Også personer, der har dagpengegivende indtægt, kan sikre sig dagpenge efter denne bestemmelse, dog med den begrænsning der følger af forslagets § 9, stk. 3, og § 22, stk. 3, om dagpengenes højeste beløb.

Til § 28.

Bestemmelsen i stk. 1 afløser sygeforsikringslovens § 25, stk. 2. Aldersgrænsen for adgang til at sikre sig dagpenge eller til at få sikrede dagpenge forhøjet foreslås forhøjet fra 45 til 50 år, da der i praksis har vist sig behov herfor. Den foreslåede adgang for chefen for sikringsstyrelsen til at fastsætte regler om, at aldersgrænsen kan fraviges, træder i stedet for bestemmelsen i sygeforsikringslovens § 25, stk. 2, 2. pkt., og de dertil hørende bestemmelser i sygekassernes vedtægter.

Stk. 2 svarer til sygeforsikringslovens § 25, stk. 3.

Stk. 3 afløser bestemmelsen i sygeforsikringslovens § 25, stk. 4, og giver personer, der ophører med at have lønindtægt, adgang til inden 3 måneder efter, at den dagpengegivende lønindtægt er ophørt, at sikre sig dagpenge, uanset om alders- og helbredsforholdene er opfyldt. Der skal dog ikke være mulighed for på dette grundlag at sikre sig større dagpengebeløb, end det beløb som den sikrede havde ret til på grundlag af lønindtægten. Adgangen gælder den frivillige sikring både efter § 26 og efter § 27, forudsat at betingelserne i øvrigt er opfyldt. Fristen på 3 måneder efter § 29, stk. 1 gælder ikke for personer, der har sikret sig dagpenge efter denne bestemmelse.

Stk. 4 og stk. 5 svarer til sygeforsikringslovens § 25, stk. 5.

Til § 29.

Stk. 1 svarer til sygeforsikringslovens § 26, stk. 1.

Stk. 2 afløser sygeforsikringslovens § 26, stk. 2. Fristen på 3 måneder gælder ikke for personer, der ophører med at modtage lønindtægt, jfr. § 28, stk. 3, og — i lighed med en bestemmelse i sygekassernes vedtægter — heller ikke for personer, der bliver uarbejdsdygtige ved et ulykkestilfælde.

Til § 30.

Grundlaget for dagpengesatsernes beregning er dagpengenes højeste beløb pr. uge. Udbetales dagpenge efter dette kapitel samtidig med dagpenge på grundlag af lønindtægt eller anden erhvervsindtægt efter lovens øvrige bestemmelser, kan det samlede udbetalte dagpengebeløb beregnet for en uge ikke overstige det højeste beløb, der er nævnt i lovforslagets § 22, stk. 3.

Dækningen i stk. 2 svarer til dækningen efter sygeforsikringsloven med den forhøjelse, der allerede er foreslået fra 1. april 1972, jfr. også forslagets § 22.

Stk. 3 begrænser størrelsen af de dagpenge, der kan sikres på grundlag af husligt arbejde i hjemmet, og afløser sygeforsikringslovens § 27, stk. 1, 2. pkt.

Til kapitel 12.

Kapitel 12 afløser reglerne om erstatning for mistet arbejdsfortjeneste ved fravær fra arbejde på grund af svangerskab og fødsel i kapitel 3 i lov om børnetilskud og andre familieydelse (lovbekendtgørelse nr. 388 af 8. juli 1969) og bygger på kapitel VII i socialreformkommissionens 1. betænkning.

Til § 31.

Om dagpengegivende lønindtægt henvises til bemærkningerne til § 2, stk. 1.

Bestemmelsen afløser børnetilskudslovens § 7.

Til § 32.

Det må være en forudsætning for adgang til dagpenge ved fødsel, at kvinden har en vis fastere tilknytning til arbejdsmarkedet. Denne tilknytning skal efter børnetilskudslovens § 8 godtgøres ved opfyldelse af et beskæftigelseskrav. I overensstemmelse med forslagets almindelige principper om grundlaget for dagpenge foreslås beskæftigelseskravet afløst af et krav om en dagpengegivende lønindtægt i et nærmere fastsat omfang.

For at få ret til dagpenge ved fødsel foreslås følgende 2 betingelser opfyldt:

- 1) at den årlige dagpengegivende lønindtægt efter den senest foreliggende oplysning fra skattevæsenet er af en sådan størrelse, at den mindst berettiger til 10 pct. af dagpengenes højeste beløb, og
- 2) at lønindtægten i de sidste 4 uger før fraværperioden har været af mindst denne størrelse.

Er alene betingelse 2) opfyldt, kan dagpengene alligevel udbetales; såfremt kvinden inden for de sidste 12 måneder forud for fraværperioden sammenlagt i 6 måneder har haft en dagpengegivende

lønindtægt, der mindst berettiger til 10 pct. af dagpengenes højeste beløb.

På linie med bestemmelser i børnetilskudslovens § 8, stk. 2 og 3, skal efter stk. 3 ved beregningen af ovennævnte dagpengegivende lønindtægter medregnes de indtægter, som kvinden ville have oppebåret i tidsrum,

- 1) i hvilke det efter en lægelig bedømmelse skønnes nødvendigt, at hun var skånet for arbejde, eller
- 2) i hvilke hun har stået til rådighed for arbejdsmarkedet, men på grund af arbejdsløshedskassens regler om ventetid efter indmeldelse har været udelukket fra at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse.

Dette gælder dog ikke ved anvendelsen af den summariske oplysning fra skattevæsenet efter § 32, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen i stk. 4 afløser børnetilskudslovens § 40, stk. 2, og tager sigte på dispensationer i enkelttilfælde fra bestemmelsen i § 2, stk. 2, hvorefter indtægten for at være dagpengegivende skal være skattepligtig her i landet.

Til § 33.

Efter forslaget skal enhver kvinde med dagpengegivende anden erhvervsindtægt have ret til dagpenge i 4 uger efter fødslen. Denne ret kommer også til at gælde for medhjælpende hustruer, når en del af mandens erhvervsindkomst ved skatteberegningen anses for indtjent af hustruen. Retten til dagpenge skal ikke som efter børnetilskudsloven være betinget af, at der er tegnet frivillig supplerende sikring efter forslagets § 26.

Til § 34.

Frivillig sikring på grundlag af husligt arbejde i eget hjem eller § 27 giver ligeledes ret til dagpenge i 4 uger efter fødslen.

Ventetidsreglerne i stk. 2 afløser børnetilskudslovens § 10.

Til § 35.

Det foreslås, at ret til dagpenge i anledning af fødsel bortfalder, hvis anmodningen indgives mere end 3 måneder efter fødslen. Der har i praksis vist sig at være behov for en sådan regel.

Til kapitel 13.

Kapitel 13 skal sikre, at stillingen ikke forringes for ganske enkelte grupper af personer, der i dag er omfattet af ulykkesforsikringslovgivningen, men som ikke omfattes af forslagets øvrige bestemmelser. Disse grupper ville ellers slet ikke, eller først fra

et senere tidspunkt (efter 5 ugers uarbejdsdygtighed), være sikret dagpenge, mens de efter ulykkesforsikringslovgivningen (navnlig lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde og lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl.) ville have haft ret til dagpenge fra 4. dag efter ulykkestilfældet.

Til § 36.

Bestemmelsen vedrører personer med anden erhvervsindtægt og personer, der er omfattet af § 37, der kommer til skade f. eks. ved udførelsen af tilfældigt arbejde hos en arbejdsgiver eller i en række andre særlige situationer, som i dag omfattes af ulykkesforsikringslovgivningen. Disse personer ville ellers først efter 5 ugers uarbejdsdygtighed eller slet ikke være sikret dagpenge efter lovforslaget.

De persongrupper, der undtages i stk. 2 er forskellige grupper af selvstændige, der efter ulykkesforsikringsloven har adgang til at tegne en frivillig ulykkesforsikring i overensstemmelse med reglerne i ulykkesforsikringsloven. Da denne forsikring først giver ret til dagpenge fra den 14. uge efter ulykkestilfældet, vil allerede forslagets almindelige regler medføre forbedringer. Der er derfor ikke begrundelse for en særstilling for disse grupper.

Til § 37.

Bestemmelsen omfatter personer med en meget lille dagpengegivende indtægt eller helt uden dagpengegivende indtægt — f. eks. en husmoder —, der er antaget til tilfældigt arbejde hos en arbejdsgiver. For disse personer må dagpenge beregnes efter en skønsmæssig fastsat indtægt på linie med de regler, der i dag gælder efter ulykkesforsikringslovgivningen i sådanne særlige tilfælde.

Til kapitel 14.

Udgifterne til dagpenge i arbejdsgiverperioden foreslås endeligt afholdt af den enkelte arbejdsgiver.

Midlerne til finansiering af ordningen i øvrigt foreslås fremskaffet ved personlige bidrag fra alle skattepligtige, ved bidrag til den frivillige sikring, ved bidrag fra visse arbejdsgivere og ved tilskud fra det offentlige afholdt over de almindelige offentlige budgetter. Om udgifternes fordeling henvises til de almindelige bemærkninger.

Til § 38.

Bestemmelsen må sammenholdes med § 40, hvorefter kommunerne modtager delvis refusion af udgifterne til dagpenge af dagpengefondens midler.

Til § 39.

Det foreslås i stk. 1, at der til finansiering af dag-

pengeordningen oprettes en dagpengefond, hvis midler tilvejebringes gennem de samlede bidrag samt statens tilskud.

Forslaget i stk. 3 om størrelsen af bidraget til den frivillige sikring skyldes, at det anses for rimeligt, at der ydes tilskud til denne sikring for personer med anden erhvervsindtægt, der ønsker at opnå dækning for de første 5 ugers sygdom, og for personer, der udfører husligt arbejde i eget hjem. Det svarer til, at der i dag ydes tilskud til sygekassernes frivillige dagpengesikring.

Formålet med den særlige adgang, som arbejdsgivere har efter § 10 til at frigøre sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden, er at give mulighed for en risikoudligning. Det foreslås derfor i stk. 4, at bidragene fastsættes således, at de skønnes at dække alle udgifter til ordningen.

Den del af udgifterne, der ikke dækkes gennem bidrag efter stk. 2-4, foreslås i stk. 5, jfr. forslaget § 40, finansieret af staten og kommunerne, således at kommunerne betaler 25 pct. af de samlede udgifter til dagpenge, mens staten betaler resten.

Til § 40

Forslaget i stk. 1 medfører, at hver kommune endeligt afholder 25 pct. af dens udgifter til dagpenge.

Til kapitel 15.

Til § 41.

Bestemmelsen er en følge af, at det sociale udvalgs opgaver i København og enkelte andre større kommuner er henlagt til en magistrat.

Til § 42.

Det foreslås, at der oprettes en sikringsstyrelse, der med de ændringer, der følger af ændret lovgivning om ydelsernes karakter og lokale administration, skal overtage de sagsområder, der nu hører under direktoratet for sygekassevæsenet og direktoratet for ulykkesforsikringen. Oprettelsen af en sikringsstyrelse bygger bl. a. på overvejelserne i kap. VI i socialreformkommissionens I. betænkning og er et led i det sammenhængende reformarbejde, der har ført til oprettelse af socialstyrelsen, jfr. § 20 i lov nr. 227 af 27. maj 1970 om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender, og til fremsættelse af forslag om oprettelse af en social ankestyrelse.

Til § 43.

De specielle problemer, der knytter sig til sømænd, herunder spørgsmålet om udbetaling af dagpenge under ophold i udlandet, bevirker, at der må fastsættes særlige regler for denne persongruppe.

Der henvises til udvalgsbetænkningen (nr. 568) om sikring af søfarende i sygdomstilfælde, 1970, side 14 og flg.

Til § 44.

Bestemmelsen afløser sygeforsikringslovens § 32, stk. 2, og § 56, stk. 2. Der har i praksis vist sig at være behov for ydelse af dagpenge til personer, der opholder sig i udlandet, f. eks. i forbindelse med deres arbejde eller af helbredsmæssige årsager eller som turister. Af praktiske grunde foreslås de nærmere regler fastsat af socialministeren.

Til § 45.

Bestemmelsen bygger bl. a. på overvejelserne i socialreformkommissionens I. betænkning side 272 og flg.

Det forudsættes, at de sociale myndigheder — udover selve kontrollen med, at betingelserne for at modtage dagpenge fortsat er opfyldt — nøje overvejer, om der er brug for andre foranstaltninger, f. eks. rådgivning eller anden støtte til familien eller henvisning til behandling m. v.

Bestemmelsen i stk. 2 skal sikre, at dagpenge-myndigheden under alle omstændigheder senest 3 måneder efter sygdommens indtræden tager den sikredes forhold op til vurdering, ikke blot med hensyn til iværksættelse af revalideringsforanstaltninger, men også — hvor tilstanden er blevet stationær — med henblik på tilkendelse af invalidepension, eventuel folkepension eller enkepension ved dispensation, selv om størrelsen af disse ydelser almindeligvis ligger noget lavere. Det sociale udvalg kan itølge forslaget § 47 rejse sag om, hvorvidt den sikrede skal overgå til at modtage de omhandlede pensioner.

Bestemmelsen i stk. 3, som skal sikre, at dagpenge-myndigheden mindst hver 3. måned tager den sikredes forhold op til fornyet vurdering, er særlig betydningsfuld, fordi der ikke i forslaget findes nogen generel varighedsbegrænsning for udbetaling af dagpenge.

Til § 46.

Bestemmelsen afløser bestemmelserne i ulykkesforsikringslovens § 50, stk. 1, og sygeforsikringslovens § 32, stk. 3, og § 56, stk. 3.

Til § 47.

En bestemmelse om kommunernes adgang til at rejse sag om tilkendelse af invalidepension findes i invalidepensionslovens § 19, stk. 4, og lignende bestemmelser foreslås indføjet i lovene om folkepension og enkepension, jfr. samtidig fremsatte lovforslag til disse love.

Til § 48.

Bestemmelsen afløser sygeforsikringslovens § 32, stk. 8, og § 56, stk. 8, og børnetilskudslovens § 34, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med den tilsvarende regel i børnetilskudslovens § 34, stk. 2. Man har derimod ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at opretholde den mulighed, der findes i sygeforsikringsloven, for at udelukke personer fra adgangen til at modtage dagpenge.

Til § 49.

Bestemmelsen i stk. 1 afløser bestemmelser i sygeforsikringslovens § 42, stk. 2, og ulykkesforsikringslovens § 49, stk. 2.

For at give bedre muligheder for at udføre eller medvirke ved planlægning foreslås det at give chefen for sikringsstyrelsen adgang til at indhente statistiske oplysninger fra de sociale udvalg.

Til § 50.

Bestemmelsen bemyndiger chefen for sikringsstyrelsen til at fastsætte de nærmere regler for opkrævning af bidrag til den frivillige sikring.

Der er i stk. 2 mulighed for ved udpankning at inddrive de bidrag, som arbejdsgivere, der efter forslagets § 10 har frigjort sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden, eller som efter forslagets § 12 ikke har pligt til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden, er forpligtet til at indbetale til dagpengefonden.

*Til kapitel 16.**Til §§ 51 og 52.*

De foreslåede bestemmelser om klageadgang afløser bestemmelser i sygeforsikringslovens § 42, stk. 5, og § 60, børnetilskudslovens § 32, stk. 2, samt ulykkesforsikringslovens §§ 9 og 10.

Bestemmelserne forudsætter, at forslaget til lov om den sociale ankestyrelse, som allerede er fremsat, gennemføres og træder i kraft senest samtidig med dette forslag.

Lovforslaget om ankestyrelsen forudsætter, at der til ankestyrelsen henlægges sager vedrørende enkeltes rettigheder og pligter efter de sociale love. I overensstemmelse hermed er klageadgangen opdelt i to grupper. Den ene gruppe omfatter afgørelser om retten til dagpenge, forslagets § 51, og den anden afgørelser om andre forhold, forslagets § 52.

Der henvises til forslagets § 13, stk. 3 og 4, om en tilsvarende klageadgang vedrørende afgørelser truffet af dagpengeudvalget.

Den almindelige ankefrist er i alle tilfælde fore-

slået fastsat til 4 uger, svarende til, hvad der er foreslået for de øvrige sociale love, der bliver berørt af ankestyrelsens oprettelse.

Vedrørende forslaget i § 13, stk. 4, og § 51, stk. 3, om dispensation fra klagefristerne, bemærkes, at chefen for vedkommende styrelse vil kunne delegere beføjelsen til vedkommende styrelsens sekretariat.

For afgørelser om andet end retten til dagpenge, der er truffet af amtmanden, og som efter de hidtidige regler kunne indbringes for socialministeren, er det i § 52, stk. 2, foreslået, at de kan indbringes for sikringsstyrelsen, hvis afgørelser er endelige. Dette betyder, at sikringsstyrelsen på dette område er øverste administrative klageinstans. Det forudsættes, at sager, der efter de tidligere regler er indbragt for socialministeren, men hvis behandling ikke er afsluttet ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles af socialministeriet.

*Til kapitel 17.**Til § 53.*

Bestemmelsen i stk. 1 omfatter såvel sikrede som arbejdsgivere og andre.

Bestemmelsen i stk. 2 afløser til dels reglen i sygeforsikringslovens § 57, stk. 7.

Til § 54.

Bestemmelsen afløser de tilsvarende bestemmelser i sygeforsikringslovens § 61 og ulykkesforsikringslovens § 6.

*Til kapitel 18.**Til § 55.*

Bestemmelsen bemyndiger socialministeren til at gøre undtagelser fra lovens regler med henblik på at opfylde overenskomster med andre lande.

*Til kapitel 19.**Til § 56.*

Efter lov om offentlig sygesikring ophæves sygeforsikringsloven, herunder også denne lovs regler om dagpenge, ligeledes fra den 1. april 1973. Som følge af det foreliggende forslag fremsættes der forslag om ændring i ulykkesforsikringslovgivningen og børnetilskudsloven med virkning fra 1. april 1973.

Da det personlige bidrag efter § 39, stk. 2, på 1 pct. af det beløb, hvoraf indkomstskat til staten beregnes, af tekniske grunde må opkræves for et helt kalenderår ad gangen foreslås det i stk. 2, at dette bidrag opkræves for hele 1973, d. v. s. allerede fra 1. januar 1973, dog således, at bidraget for dette år sættes til 3/4 pct., fordi selve ordningen først træder i kraft fra 1. april 1973.

F. t. l. om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Til § 57.

For ikke at give de personer, der ved lovens ikrafttræden har modtaget dagpenge efter de hidtidige regler i sygeforsikringsloven en fortrinsstilling, foreslås som en overgangsregel, at dagpenge, der er ydet efter den tidligere lovgivning, medregnes ved beregningen af, om dagpengeretten er opbrugt efter § 24.

Til § 58.

For ikke at give de personer, der ved lovens ikrafttræden har modtaget dagpenge efter de hidtidige regler i børnetilskudslovens § 6 en fortrinnsstilling, foreslås som en overgangsregel, at dagpenge, der er ydet efter den tidligere lovgivning, medregnes ved betegningen af, om dagpengeretten er opbrugt efter § 31.

Dagpenge i 4 uger efter fødslen efter børnetilskudslovens § 9, er ikke omfattet af overgangsreglerne, idet alene fødslen er afgørende for, om hele beløbet kommer til udbetaling. Fravær i 4 uger på grund af fødslen er uden betydning for ydelsen.

Stk. 2 omhandler kvindelige tjenestemænd og andre grupper af kvinder med lignende rettigheder, der ikke har været omfattet af børnetilskudsloven, jfr. denne lovs § 6, stk. 2. Da forslaget regler om dagpenge ved fødsel også skal omfatte de her nævnte kvinder, må en lignende overgangsregel som i stk. 1 også gælde her. Reglen er dog tilpasset reglerne for tjenestemænd om løn under fravær ved svangerskab og fødsel.

Til § 59.

Bestemmelsen tilsigter at åbne adgang til frivillig sikring efter kapitel 11 for personer, der før lovens ikrafttræden var sikret dagpenge efter sygeforsikringslovens kap. V, men som på grund af alders- og helbredsbetingelserne i forslaget § 28, stk. 1 og 2, ellers ikke ville have været berettiget hertil. Reglen gælder efter stk. 2 også sikrede efter ulykkesforsikringslovens §§ 55, 59 og 74.

Til § 60.

Bestemmelsen i stk. 1 angår personer, der rent faktisk fik udbetalt dagpenge ved lovens ikrafttræden, herunder også personer, der modtog dagpenge efter sygeforsikringslovens kap. V, selv om de ikke ønsker frivillig sikring efter forslaget kapitel 6.

For personer, der ikke ved lovens ikrafttræden kunne få dagpenge udbetalt på grund af reglerne i sygeforsikringslovens § 28, stk. 2, og § 52, stk. 2, om

ventetid eller reglen i børnetilskudslovens § 7, om, at dagpenge først ydes fra det tidspunkt, da der skønnes at være 8 uger til fødslen, forudsættes det derimod, at dagpenge udbetales efter forslaget regler.

Overgår en person i en løbende fraværperiode fra dagpenge efter sygeforsikringsloven eller børnetilskudsloven til dagpenge efter forslaget regler, skal dagpenge ikke kunne udbetales med mindre beløb, end før lovens ikrafttræden.

Udover dagpenge efter sygeforsikringsloven omfatter bestemmelsen alene dagpenge efter børnetilskudslovens § 6. Ved dagpenge i 4 uger efter fødslen efter børnetilskudslovens § 9 er det alene fødslen, der er afgørende for udbetaling af hele beløbet. Har fødslen fundet sted før lovens ikrafttræden, skal dagpenge ydes efter børnetilskudsloven.

På linie med reglerne i ulykkesforsikringslovens § 15, stk. 12 hvorefter et forsikringsselskab efter ophør af dets anerkendelse hæfter for de inden ophøret indtrufne ulykkestilfælde efter de på dette tidspunkt gældende regler, foreslås i stk. 2, at dagpenge, der ydes i anledning af ulykkestilfælde omfattet af ulykkesforsikringslovgivningen, som er indtruffet inden lovens ikrafttræden, også efter lovens ikrafttræden ydes efter reglerne i ulykkesforsikringslovgivningen. Bestemmelsen forudsættes også at gælde for dagpenge for en løbende fraværperiode på grund af de i ulykkesforsikringslovens § 1 A omhandlede erhvervs sygdomme, når fraværperioden er påbegyndt inden lovens ikrafttræden.

Til § 61.

Bestemmelsen sikrer, at dagpenge udbetalt før lovens ikrafttræden kan godtgøres sygekassen efter reglerne i sygeforsikringsloven ved fradrag i folkepension, invalidepension eller enkepension, selv om pensionen først tilkendes efter lovens ikrafttræden, men med virkning også for en periode før lovens ikrafttræden.

Til § 62.

Bestemmelserne tilsikrer, at afgørelser truffet før lovens ikrafttræden af sygekasser og af udvalget efter sygeforsikringslovens § 60, stk. 1, kan påklages i overensstemmelse med de regler, der er foreslået i § 51, dog at de hidtidige klagefrister fortsat gælder for disse afgørelser. For de tvistigheder, der er nævnt i stk. 2, var der dog ikke tidligere fastsat nogen klagefrist.